

Kernsportplan Atletiek 2011-2016

Provincie Noord-Brabant

Auteur

Sportservice Noord-Brabant, Olympisch Netwerk Brabant

Datum

Oktober 2011

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	5
1 Van Sprint tot Duurloop in Brabant	6
1.1 Een sterke sprint	
1.2 Atletiekbolwerken in Brabant	
1.2.1 West-Brabant, van Breda tot Bergen op Zoom (regio 12)	
1.2.2 Midden Brabant, van Gilze tot Oisterwijk (regio 13)	
1.2.3 Noord-Oost Brabant, van Den Bosch tot Uden (regio 15)	
1.2.4 De Kempen, van Oisterwijk tot Helmond (regio 14)	
1.3 De Atletiekunie als strategisch partner	
1.3.1 Missie	
1.3.2 Visie	
1.3.3 'De inspirerende coach'	
1.4 Een gezamenlijke ambitie	
2 Atletiek langs vier sporen	14
2.1 ATLETIEK en Gehandicaptensport	
2.1.1 Maatschappelijk actieve organisaties	
2.1.2 Aanbod aangepaste atletiek in Brabant	
2.1.3 SWOT Gehandicaptensport	
2.1.4 Investeringskansen Provincie Noord-Brabant	
2.2 ATLETIEK en Topsport/talentontwikkeling	
2.2.1 Topatletiek in Brabant	
2.2.2 Randvoorwaarden voor topatletiek en talentontwikkeling in Brabant	
2.2.3 SWOT Topsport/talentontwikkeling	
2.2.4 Investeringskansen Provincie Noord-Brabant	
2.3 ATLETIEK en Topsportaccommodaties	
2.3.1 Topatletiekaccommodaties in Brabant	
2.3.2 De Atletiekunie als bondgenoot	
2.3.3 SWOT Topsportaccommodaties	
2.3.4 Investeringskansen Provincie Noord-Brabant	
2.4 ATLETIEK en Topsportevenementen	
2.4.1 Topatletiekevenementen in Brabant	
2.4.2 De Atletiekunie als bondgenoot	
2.4.3 SWOT Topsportevenementen	
2.4.4 Investeringskansen Provincie Noord-Brabant	
3 Inspelen op de toekomst	25
3.1 Scenario 1: 'Spreiding, verdeling en gelijkheid in Brabant'	
3.2 Scenario 2: 'Ieder zijn kwaliteit'	
3.3 Scenario 3: 'Rennen, Werpen en Springen in piramide vorm'	
3.4 Scenario 1, 2 of 3 aangevuld met Indoor wedstrijdaccommodatie	
3.5 Aanbevolen scenario	
3.6 Financiële paragraaf	
Bijlage A Agenda van Brabant	31
Bijlage B Brief Atletiekunie	33
Bijlage C Samenvatting meerjarenbeleidsplan 'De inspirerende coach'	35

Samenvatting

Het atletiekplan Brabant betreft een van de zeven kernsportplannen die als onderlegger dienen voor het provinciaal beleid 'Sportplan Brabant 2016'. Het kernsportplan is in opdracht van de Provincie Noord-Brabant opgesteld door Sportservice Noord-Brabant / Olympisch Netwerk Brabant, in samenwerking met de betrokken stakeholders, zoals de Atletiekunie, betrokken verenigingen en gemeenten. Doel van dit plan is enerzijds een 'foto' van de huidige situatie rond het Brabantse atletiek te schetsen (denk aan statistieken en sterkten, zwakten, kansen, bedreigingen) en anderzijds de investeringsbehoefte te schetsen (bijvoorbeeld: ligt de focus op ondersteuning van topevenementen of eerder op de realisatie van een topaccommodatie?). Met nadruk stellen wij dat de kernsportplannen een momentopname zijn, voortkomend uit de sportsector zelf, en niet (per se) de visie van Gedeputeerde Staten weergeven.

Algemeen

Atletiek is in Brabant één van de weinige groeisporten. Het Brabants aandeel in de atletieksport in Nederland is relatief hoog: bijna 20% van het totale aanbod (leden en verenigingen) zit in Brabant. De atletiek in Brabant is verdeeld in vier Regio's: Regio 12 (West-Brabant), 13 (Midden-Brabant), 14 (de Kempen) en 15 (Noord-Oost Brabant). In iedere regio is een grote vereniging gehuisvest. AV Sprint in Breda is met ruim 2.400 leden de grootste atletiekvereniging. Daarnaast kent Brabant nog drie andere grote verenigingen van tussen de 900 en 1.500 leden, te weten Atilla in Tilburg, AV Eindhoven en Prins Hendrik in Vught. Deze vier verenigingen hebben in het verleden de nodige nationale topatleten voortgebracht en doen dat nog steeds. Vanwege hun grootte én topsportcomponent/ professionaliteit hebben deze atletiekverenigingen een belangrijke regionale functie. Grote atletiekevenementen waarmee Brabant zich internationaal in de kijker speelt, zijn de Marathon van Eindhoven en de Internationale Warandeloop in Tilburg.

Bijzondere breedte- en gehandicaptensport

Op dit moment ligt het belangrijkste speerpunt voor de meeste atletiekverenigingen in de ontwikkeling van voldoende gekwalificeerd kader. Voldoende gekwalificeerd kader biedt namelijk de basis van de sport piramide.

Brabant heeft binnen Nederland verder een groot aandeel van het aanbod atletieksport voor mensen met een handicap. Vooral binnen AV Sprint in Breda is gehandicaptensport een speerpunt. In absolute aantallen gaat het evenwel om een kleine doelgroep. De Atletiekunie ziet kansen in het gebruik van de kennis en expertise bij deze vereniging ten behoeve van andere verenigingen waar een duidelijke vraag naar sportbeoefening door gehandicapten ligt.

Talentontwikkeling

In Brabant zijn alle randvoorwaarden aanwezig om te komen tot een goede infrastructuur voor talentontwikkeling; een groot aanbod in de breedte en de aanwezigheid van sterke verenigingen, evenredig verdeeld over de Regio's. Op dit moment beschikt Brabant echter nog niet over een goed ingerichte regionale topsportinfrastructuur, waarbinnen atleten optimaal tot ontwikkeling kunnen komen voor zij doorstromen naar de nationale top. De ontwikkeling van Officieel geaccrediteerde Regionale Trainingscentra (RTC)'s zou dit gat moeten vullen. De Atletiekunie heeft aangegeven in Brabant twee Regionale Trainingscentra in te willen richten, namelijk in West/Midden Brabant (Breda/Tilburg) en in Oost-Brabant (Vught/Eindhoven), mogelijk met verschillende specialisaties. Inmiddels is er binnen de Brabantse atletiek veel beweging om te komen tot goede afstemming inzake de realisatie van dergelijke RTC's. Tevens ligt er een initiatief voor de oprichting van een Brabants Atletiek Platform, zodat de communicatie en afstemming intern en extern meer gestroomlijnd kan worden.

Topaccommodaties

Toptrainingsaccommodaties vinden we terug bij de vier grote atletiekverenigingen in Brabant. Tilburg en Eindhoven hebben recent reeds een upgrading van hun accommodatie gerealiseerd. Breda is in het voorjaar van 2011 gestart met de verbouw en heeft in het kader van de Road to London provinciale subsidie ontvangen. Prins Hendrik in Vught verhuist in 2012 naar een nieuwe accommodatie die een B-status krijgt. Deze accommodatie wordt naar alle waarschijnlijk ook uitgerust met een indoortrainingsaccommodatie, inclusief analysesysteem en krachtruimte. Daarmee komen de accommodaties van de 4 Brabantse atletiekbolwerken op

top(trainings)niveau en zijn ze tevens geschikt voor de organisatie van (landelijke) topevenementen, zoals NK's en eredivisie-finales. Voor de atletieksport is er in Brabant nog geen fieldlab. Er zijn wel ideeën voor experimenteerruimtes bij een aantal verenigingen.

Brabant beschikt niet over een topwedstrijdaccommodatie voor internationale atletiekwedstrijden. Voor de Brabantse atletieksport is er echter ook geen noodzaak voor een outdoorwedstrijdaccommodatie, omdat Nederland met het Olympisch Stadion (de enige A-locatie voor atletiek) en het Fanny Blankers-Koen stadion in Hengelo reeds in voldoende mate is voorzien. Voor een indoorwedstrijdaccommodatie (gecombineerd met andere sporten) ziet de sector wel kansen.

Evenementen

Grote internationale topevenementen voor atletiek in Brabant zijn de Marathon van Eindhoven en de Internationale Warandeloop in Tilburg. Regelmatig worden aan deze evenementen nationale kampioenschappen gekoppeld. Ook zijn er uitgebreide side-programma's voor de breedtesport. Voor topsporters met een lichamelijke beperking organiseert Breda tweejaarlijks de (internationale) Paragames. Door een eventuele realisatie van een indoorwedstrijdaccommodatie kan Brabant haar ambitie voor het huisvesten van (internationale) wedstrijden verder invullen.

Kansen voor de toekomst....

In relatie tot het Sportplan Brabant 2016 blijkt, dat voor het naar een hoger niveau tillen van de atletieksport in Brabant vooral investeringen in Regionale Trainingscentra (talentontwikkeling) nodig zijn. Daarnaast beschouwt de sector een indoortrainingsaccommodatie als essentieel voor de talentontwikkeling van atletiek in Brabant. De slagroom op de atletiektaart bestaat voorts uit de realisatie van een indoorwedstrijdaccommodatie voor wedstrijden van EK/WK niveau, mits deze voor meerdere sporten en multifunctioneel kan worden ingezet.

Inleiding

De Provincie Noord-Brabant heeft met de vaststelling van het 'Sportplan Brabant 2016' de ambitie uitgesproken om Brabant via de sport op Olympisch niveau te brengen en zo bij te dragen aan een gezonde samenleving met een uitstekend vestigingsklimaat. Kwaliteit van de leefomgeving is immers een doorslaggevende factor om burgers, bedrijven en talenten aan de regio te binden. Topvoorzieningen op het gebied van sport zijn hierbij een onderscheidend criterium. In dit kader heeft de Provincie Noord-Brabant zeven kernsporten benoemd, waarbinnen een vruchtbaar (top)sportklimaat gerealiseerd dient te worden en waarin (top)sporters optimaal kunnen presteren. Atletiek behoort tot één van de zeven kernsporten die een belangrijke bijdrage levert aan deze ambitie.

Doel van het kernsportplan Atletiek

Het kernsportplan Atletiek wat voor u ligt is tot stand gekomen na gesprekken met de Atletiekunie, gemeenten Sportservice Noord-Brabant (SSNB), het Olympisch Netwerk Brabant (ONB), verenigingen, Olympisch Vuur (NOC*NSF) en andere betrokkenen. De atletieksport in Brabant is daarmee integraal bij de planvorming betrokken. Het kernsportplan atletiek moet de provincie inzicht geven in de huidige situatie van de atletieksport in Brabant en scenario's schetsen welke mogelijkheden en kansen er binnen Brabant aanwezig zijn om de atletieksport naar een hoger niveau te brengen.

De taak voor de provincie ligt vooral op de bovengemeentelijke, regionale aspecten van de sport, zoals topsport, talentontwikkeling en gehandicaptensport. Dit kernsportplan Atletiek schetst een beeld van de atletieksport in Brabant in het algemeen, maar zoomt vervolgens specifiek in op de vier sporen binnen het 'Sportplan Brabant 2016', te weten:

- Gehandicaptensport
- Talentontwikkeling
- Accommodaties
- Evenementen

Leeswijzer

In hoofdstuk 1 wordt eerst een algemeen overzicht gegeven van de atletieksport in Brabant ten opzichte van de landelijke situatie. Hoofdstuk 2 gaat vervolgens in op de vier sporen binnen de atletiek in Brabant; gehandicaptensport, talentontwikkeling, accommodaties en evenementen. Bij elke spoor zal een SWOT analyse een kort overzicht bieden wat de sterkten, zwakten, kansen en bedreigingen van dit spoor binnen Brabant zijn, en worden er een aantal investeringskansen benoemd voor de provincie. Ter afsluiting zullen op basis van de bevindingen in hoofdstuk 3 een aantal scenario's gepresenteerd worden, die de toekomstige ontwikkelingen en mogelijke beleidskeuzes van de provincie binnen de atletieksport weergeven. De realisatie van deze ontwikkelingen zal bijdragen aan de optimalisering van de sportinfrastructuur in Brabant.

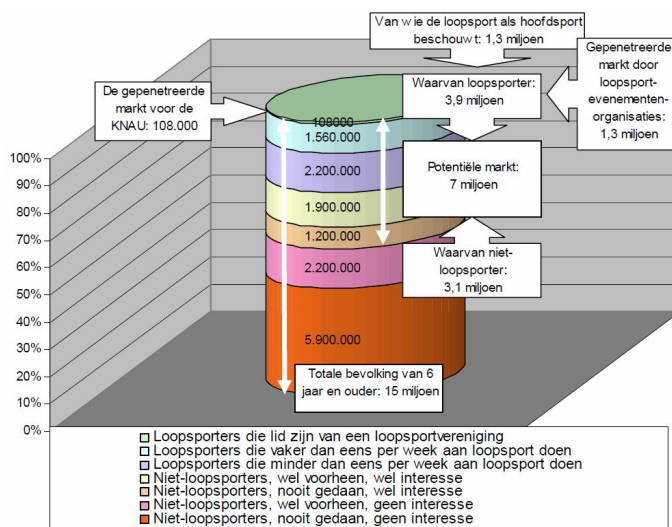
1 Van Sprint tot Duurloop in Brabant

1.1 Een sterke sprint

Atletiek is een van de oudste sporten in Nederland en door Pim Mulier in 1875 geïntroduceerd in Nederland. Atletiek is de moeder van alle sporten. Lopen, werpen, sprinten en springen maken atletiek tot de meest veelzijdige sport. De eerste officiële wedstrijden dateren uit het einde van 19^e eeuw. Nadat de atletieksport in eerste instantie onder de Voetbal- en Atletiekbond viel, werd in 1901 de Nederlandse Atletiek Unie opgericht (later de Koninklijke Nederlandse Atletiek Unie) en kreeg de sport een ‘eigen’ bestuurlijk orgaan. Sinds 2007 gaat de KNAU verder onder de naam Atletiekunie. Deze sportbond heeft in Nederland 133.000 leden, 289 verenigingen, 70 stichtingen en 1,6 miljoen ongebonden lopers. Voor Brabant geldt dat er van het totale ledenaantal van de Atletiekunie 18% (24.000) lid is van een van de 57 Brabantse atletiekverenigingen. Het gemiddeld aantal leden per sportvereniging ligt binnen Brabant op 415 leden. Beduidend hoger dan het landelijk gemiddelde van 190 leden per sportvereniging. In totaal hebben 16 atletiekverenigingen in Brabant meer dan 500 leden (bron: NOC*NSF).

Tussen 1984 en 2004 is het ledenaantal van de Atletiekunie verdubbeld van 65.000 leden naar ruim 130.000 (bron: Atletiekunie), mede ingegeven door het ontstaan van loopgroepen bij atletiekverenigingen en een sterke internationale groei van de loopsport. De groei van het aantal leden is in twee golven te verdelen; de eerste loopgolf na 1980 en de tweede loopgolf na 2000. Percentueel gezien is de ledengroei van de Atletiekunie sterker geweest dan de groei van de overige sportbonden tezamen. Atletiek is daarmee in Nederland niet alleen één van de meest beoefende sporten in georganiseerd verband, maar heeft de afgelopen twintig jaar ook een enorme ledengroei doorgemaakt.

Echter, de ontwikkeling van de loopsport in het algemeen laat ook zien dat er nog veel kansen zijn die de Atletiekunie onbenut laat. Atletiek is een sport die op verschillende manieren wordt beoefend; individueel, in verenigingsverband of bijvoorbeeld in loopgroepen. De concurrentie op de loopsportmarkt neemt dan ook toe en het aantal lopers en sporters dat buiten atletiekverenigingen om loopt, groeit sterker dan het ledenaantal van de Atletiekunie (tweede loopgolf, Bottenburg, 2006). Het rapport ‘De tweede loopgolf’ van Van Bottenburg et. al. (2006) laat zien dat het ledenaantal van de Atletiekunie rond 2005 gezien kan worden als ongeveer 3% van alle loopsporters in Nederland of als 8% van de loopsporters met loopsport als hoofdsport of 8% van de deelnemers aan loopsportevenementen. Dit betekent dat de loopsport veelal ongeorganiseerd wordt beoefend. Uit de onderstaande figuur blijkt het beperkte aandeel van de Atletiekunie in de loopmarkt.

Figuur 1 De loopmarkt in Nederland

Bron: Van Bottenburg, et al. (2006)

Atletiek is niet alleen in Nederland in het algemeen, maar zeker ook in Brabant een van de weinige groeisporten. Een groot aantal potentiële leden zit in Brabant. Het Brabants aandeel in de atletieksport is relatief hoog. Uitgaande van het feit dat Brabant 14% van Nederland bestrijkt op basis van bevolkingsaandeel, is een aandeel van bijna 20% van leden binnen de atletiek in atletiekverenigingen in Brabant relatief hoog.

	Absolute aantallen (2010)		Brabants Aandeel (%)
	Nederland	Brabant	
Leden	133.000	24.000	18%
Verenigingen	289	57	20%

Tabel 1 Aantal leden en verenigingen

Voor de groei van het aantal leden in Brabant geldt dat de 4 grote verenigingen met 11,3% zijn gegroeid in de laatste 5 jaar (2005-2010). Dit percentage ligt iets hoger dan het landelijk gemiddelde van 9%. Voor de grotere verenigingen in Brabant is het huidige ledenaantal en de groei zichtbaar in onderstaande tabel:

Landelijke Ranking	Verenigingen	Huidig aantal leden	Groei leden sinds 2005
1	AV Sprint (Breda)	2.403	366
4	Prins Hendrik (Vught)	1.535	214
7	Eindhoven Atletiek	1.351	51
28	Attila (Tilburg)	898	-5

Tabel 2 Huidige ledenaantallen in de grote vier atletiekverenigingen in Brabant
Bron: Atletiekunie

1.2 Atletiekbolwerken in Brabant

De kwaliteit en potentie van atletiek in Brabant wordt in eerste instantie zichtbaar door de (h)erkenning van vier atletiekbolwerken verspreid over Brabant. Deze atletiekbolwerken zorgen voor verdere versterking en professionalisering van de atletieksport in Brabant. Samenwerking met het bedrijfsleven en met kenniscentra (universiteiten, hogescholen) levert bovendien een belangrijke impuls in het aantrekken en behouden van kennis, talent en bedrijvigheid in de regio. Met hun brede maatschappelijke en economische inzetbaarheid leveren deze atletiekbolwerken een belangrijke bijdrage aan het vestigingsklimaat in Brabant. De verdeling van de atletieksport in Brabant concentreert zich in de volgende vier regio's: Regio West Brabant (Regio 12), Regio Midden Brabant (Regio 13), Regio Noord-Oost Brabant (regio 15) en Regio de Kempen (Regio 14). De grote atletiekverenigingen binnen deze regio's zijn de grootste leveranciers van leden binnen de Atletiekunie. Vertegenwoordigers van deze Regio's kunnen aangewezen worden als kartrekker bij het inrichten van een atletiekbolwerk in de betreffende regio. Ten tijde van het schrijven van dit plan is er binnen de diverse Regio's veel beweging ten aanzien van het uitwerken van een structuur, waarin de keten van vereniging naar Regionale top, en de keuzes die hierbinnen gemaakt worden, centraal staan. De Unique Selling Points per Regio zijn hieronder uitgelicht:

1.2.1 Regio West-Brabant, van Breda tot Bergen op Zoom (Regio 12)

Algemeen

De atletiek in West-Brabant heeft zich in 2005 formeel verenigd in Atletiek Regio West-Brabant (ARWB). De ARWB is een samenwerkingsverband van 13 atletiekverenigingen en 5 buitengewone leden (Stichtingen). Deze overkoepelende vereniging heeft ten doel een hechtere samenwerking tussen de atletiekverenigingen te realiseren. De ARWB stelt samen met de verenigingen de wedstrijdkalender vast, organiseert regiokampioenschappen en crosscompetities, werkt samen op trainingsgebieden en bevordert de onderlinge informatie-uitwisseling en ondersteuning. Aangesloten verenigingen en stichtingen binnen de ARWB zijn:

Atletiekverenigingen:

- AC Olympia (Halsteren)
- ARV Achilles (Etten-Leur)
- AV Groene Ster (Zevenbergen)
- AV Rucphen '90 (Rucphen)
- AV Sprint (Breda)
- AV Standdaarbuiten '90 (Standdaarbuiten)
- AVO 1983 (Oudenbosch)
- DJA (Zundert)
- LoopTeam Velocitas (Etten-Leur)
- Road Runners Etten-Leur (Etten-Leur)
- Spado (Bergen op Zoom)
- SV Diomedon (Steenbergen)
- THOR (Roosendaal)

Buitengewone leden:

- Stichting Bredase Singelloop
- Stichting Haagse Beemdenloop
- Stichting Evenementen Spado (Bergen op Zoom)
- Stichting Marathon Brabant
- Stichting Terheijdenloop

Topsport/talentontwikkeling

Vereniging AV Sprint is in 2008 het eerste Regionale Atletiek Centrum van Nederland geworden. Hiermee vervult AV Sprint in de regio een rol als trekker om de loopsport te bevorderen, gehandicaptensport te integreren, ledenaanwas te bevorderen en programma's te ontwikkelen en uit te voeren voor talenten. De keuze van de Atletiekunie om bij AV Sprint een regionaal atletiekcentrum en servicepunt te realiseren ligt in het feit dat AV Sprint de grootste aangesloten atletiekvereniging van Nederland is, bewezen heeft topevenementen te kunnen organiseren en een gedeeltelijk professioneel kader in dienst heeft. Een officieel erkend RTC is dit echter (nog) niet. Om te komen tot een officieel erkend Regionaal Trainingscentrum (RTC) is afstemming en samenwerking met de omliggende atletiekverenigingen essentieel.

Onderwijs

Atletiek in West-Brabant vormt een pilot in het project 'Delta', waarbij onderwijs en clubs samenwerken in het realiseren van extra trainingsmogelijkheden voor potentiële talenten. Randvoorwaarde voor succes van dit initiatief ligt echter wel bij erkenning van en aansluiting bij, de omliggende atletiekverenigingen en districtstrainingen. Daarnaast zijn er enkele onderwijsinstellingen aangesloten bij het Olympisch Netwerk Brabant, waardoor zij garant staan voor topsportvriendelijk onderwijs.

Vanaf 1981 wordt in West-Brabant elk jaar een schoolatletiek toernooi gehouden voor basisscholen. De organisatie is in handen van de Werkgroep Schoolatletiek van de Atletiek Regio West- Brabant

Evenementen

De ARWB heeft ervaring in het organiseren van nationale kampioenschappen en topevenementen als de Singelloop, de Mastboscross en de Track Meeting in Breda.

1.2.2 Regio Midden Brabant, van Gilze tot Oisterwijk (Regio 13)

Algemeen

In 2009 heeft de Atletiekunie een convenant met de gemeente Tilburg gesloten waardoor Tilburg het predicaat 'Atletiekstad' heeft gekregen van de Atletiekunie. Hetzelfde convenant is echter ook met andere steden, waaronder Breda, afgesloten. Binnen dit convenant is een aantal belangrijke afspraken gemaakt:

- De inrichting door de Atletiekunie in Tilburg van een servicepunt ten behoeve van de atletiekverenigingen in Tilburg en de regio Midden-Brabant. Invulling van het servicepunt wordt tevens gekoppeld aan de talentontwikkeling in Tilburg en omgeving. Tilburg biedt de Atletiekunie in dat kader de mogelijkheid om

onderdeel uit te maken van de ontwikkeling van talentencenters zoals die in Tilburg de komende jaren gestalte gaan krijgen.

- Het zoveel als mogelijk betrekken door de Atletiekunie van sponsors en partners van de Tilburgse sportsector in die gevallen waarbij de Atletiekunie direct betrokken is bij de organisatie van evenementen in Tilburg.
- De aanpassing door de gemeente Tilburg van haar buitenatletiek-accommodatie aan de eisen van de tijd, waaronder een verbreding van de baan van zes naar acht banen en vernieuwing van de bestaande banen.
- Ondersteuning door de Atletiekunie van de Tilburgse sportstimuleringsprojecten met inschakeling van de Tilburgse atletiekverenigingen en de beide stichtingen Tilburg Ten Miles en Internationale Warandeloop;
- Het bevorderen van het aanstellen van combinatiefunctionarissen ten behoeve van de atletiekverenigingen in Tilburg door de gemeente.
- Via het programma 'Meedoen Allochtone Jeugd door Sport' - van het ministerie van VWS - in samenwerking met de lokale atletiekverenigingen geven zowel de Atletiekunie als de gemeente Tilburg inhoud aan het project Colours of Athletics, ter bevordering van de sportparticipatie door allochtone jeugd in Tilburg.
- Het gezamenlijk opstellen van een activiteitenkalender met als hoogtepunten de Tilburg Ten Miles en de Internationale Warandeloop.
- Waar mogelijk de relatie sport en technologie stimuleren. Beide partners streven ernaar om naast de bestaande looproutes, nieuwe veilige looproutes te ontwikkelen in de diverse wijken van de stad (bron: Atletiekunie).

Topsport/Talentontwikkeling

In navolging van AV Sprint in Breda is ook atletiekvereniging Attila in Tilburg in beeld om, in samenwerking en afstemming met de omliggende verenigingen uit de regio, te fungeren als regionaal atletiekcentrum. De vereniging heeft een sterk kader en zijn maatschappelijk georiënteerd, zodat zij laagdrempelig talenten kunnen aantrekken en talentenprogramma's kunnen implementeren. Speerpunten van Attila zijn de springnummers en de sprint. Verder is er in midden Brabant een talentvolle groep midden- en lange afstandlopers onder leiding van Tonnie Derks. In het hoofdstuk talentontwikkeling wordt nader ingegaan op de ontwikkeling rondom deze Regionale Trainingscentra, en de samenwerking tussen Sprint, Attila, en de omliggende verenigingen in deze.

Onderwijs

Tilburg beschikt met de Stichting Topsportopleiding Tilburg, de aanwezigheid van een LOOT-school (Willem II college) en aangesloten partners van het Olympisch Netwerk Brabant over een goede samenwerking met het onderwijs. Bovendien vervult het ROC Tilburg een rol in het scholen van het sporttechnisch kader.

Evenementen

Met name in Tilburg vinden jaarlijks twee topevenementen plaats op atletiekgebied: Tilburg Ten Miles en de Warandeloop.

1.2.3 Regio Noord-Oost Brabant, van Den Bosch tot Uden (Regio 15)

Algemeen

De Vughtse sportclub Prins Hendrik (circa 2.000 leden) is in Noord-Oost Brabant een vereniging met een sterke sportinfrastructuur. De vereniging heeft volgens Atletiekunie een professioneel verenigingsmanagement met voornamelijk vrijwillig kader. Ook in de atletiek heeft deze vereniging haar sporen bewezen zowel op het gebied van topatletiek, wedstrijdathletiek als de loopsport. De vereniging heeft verschillende topatleten tot op Olympisch niveau voortgebracht. Prins Hendrik krijgt in het voorjaar van 2012 een nieuwe atletiekaccommodatie in het Stadhouderspark in Vught-Noord opgeleverd. Prins Hendrik krijgt dan niet alleen de beschikking over een moderne atletiekbaan, maar ook over een multifunctioneel clubhuis en indooratletiekhal. Op de nieuwe atletiekaccommodatie gaan meer kruisbestuivingen plaatsvinden. Prins Hendrik gaat op de nieuwe baan looptechniektrainingen verzorgen voor sporters in andere disciplines dan atletiek. De bedoeling is dat er hierdoor een kwaliteitsimpuls aan andere sporten gegeven wordt. (bron: Atletiekunie).

Topsport/Talentontwikkeling

Naast de atletiekbolwerken in de regio Tilburg en Breda, is ook Prins Hendrik in Vught in beeld om, in samenwerking en afstemming met de omliggende verenigingen uit de regio, te fungeren als regionaal atletiekcentrum. De verenigingen hebben een sterk kader en zijn maatschappelijk georiënteerd, zodat zij laagdrempelig talenten kunnen aantrekken en talentenprogramma's kunnen implementeren.

Atletiekvereniging Prins Hendrik richt zich voornamelijk op de midden en lange afstanden, technische nummers en horden. Prins Hendrik heeft de beschikking over een betaalde trainingscoördinator.

Onderwijs

De bedoeling van het toekomstige clubhuis van Prins Hendrik is dat het overdag als naschoolse opvang gaat functioneren. Ook wil de vereniging onder de vlag van sportkoepel NOC*NSF fungeren als proeftuin voor kinderen met overgewicht. Ten slotte zullen de Vughtse basisscholen benaderd worden om clinics bij Prins Hendrik te volgen met als doel het bewegingsonderwijs te stimuleren (bron: Atletiekunie).

Evenementen

Regio Noord-Oost Brabant kent twee topevenementen in de zin van de Harry Schulting games in Vught en de Keien Meeting in Uden.

1.2.4 Regio De Kempen, van Oisterwijk tot Helmond (Regio 14)

Algemeen

De voortrekkersrol van de atletieksport in regio De Kempen ligt bij atletiekvereniging Eindhoven. Atletiekvereniging Eindhoven is voortgekomen uit een fusie tussen Olympia en PSV. De nieuwe vereniging telt meer dan 1000 leden en behoort hiermee tot de zevende grootste atletiekvereniging van Nederland.

Topsport/Talentontwikkeling

De meeste verenigingen binnen deze regio hebben een actief jeugdbeleid. Echter, zijn er nog geen talentprogramma's of regionale trainingen voor talenten opgezet.

Accommodatie/Evenementen

De Open Eindhovense en de marathon van Eindhoven zijn de grootste topevenementen binnen deze regio. Eindhoven Atletiek heeft onlangs zijn intrek genomen in een nieuwe gebouw op Sportpark De Hondsheuvels. In deze nieuwe accommodatie zijn onder andere kantoren voor de stichting Marathon Eindhoven en Sportbedrijf De Karpen gehuisvest. Tevens is kinderdagverblijf Korein en een paramedisch centrum gevestigd in het complex.

De dichtheid van de atletieksport is in Brabant met een aantal grote verenigingen als AV de Sprint in Breda, Eindhoven Atletiek, Atilla Tilburg en Prins Hendrik in Vught erg groot. Gevolg hiervan is een aanzienlijke toevoer van talenten uit Brabant naar nationale selecties en deelname aan internationale toernooien op Olympisch niveau. Met deze hoge dichtheid en groeipotentie kent het atletiek in Brabant een stevige basis voor de toekomst. Naast de kwantitatieve basis is echter ook het behoud en de continuïteit van de kwaliteit in Brabant van groot belang. De sterke en professionele atletiekverenigingen in Brabant dienen gekoesterd te worden. En de verenigingen die nog een slag daarin kunnen maken, met name ten aanzien van de beschikbaarheid en professionaliteit van het kader, dienen ondersteund te worden. Om dit te realiseren zal de atletieksport zich continu moeten versterken, toe moeten werken naar de aanwezigheid van officieel erkende RTC's en mee moeten gaan met nieuwe kansen en ontwikkelingen en in moeten spelen op maatschappelijke, economische en sociaalgeografische veranderingen.

1.3 De Atletiekunie als strategisch partner

Zoals gemeld heeft Brabant, in de ambitie om de atletieksport naar een hoger plan te brengen, een belangrijke strategische partner en bondgenoot; de Atletiekunie. Waar Brabant op provinciaal niveau de atletieksport naar een hoger plan wil tillen, streeft de Atletiekunie op landelijk niveau een zelfde doel na. Daarnaast heeft de Atletiekunie haar gezichtsveld niet alleen gericht op de ontwikkelingen in de atletieksport maar probeert ook verbindingen te leggen met lokaal, provinciaal en landelijk beleid. De Atletiekunie wil als sportbond midden in de maatschappij staan. Kennis van die maatschappij is dan noodzakelijk om je beleid op af te stemmen.

1.3.1 Missie¹

De Atletiekunie heeft de volgende missie:

'Het maximaal (laten) ontplooiën en stimuleren van de atletiek en de loopsport in ons land door de voorwaarden daarvoor te (laten) creëren en te versterken, en daarbij als een inspirerende coach alle sporters te (laten) begeleiden in het behalen en ervaren van plezier, prestaties en voldoening'.

1.3.2 Visie

Door het grote scala aan mogelijkheden in de atletiek- en de loopsport gaat het hier om een veelzijdige sportactiviteit die door jong en oud van recreatief tot hoog prestatief niveau beoefend wordt. De Atletiekunie wil vanuit haar positie als autoriteit voor zowel de baanatletiek als de loopsport haar leden optimaal ondersteunen en faciliteren. In de profilering van de atletiek- en loopsport wordt zowel de samenhang als de wisselwerking tussen top- en breedtesport versterkt en benut. De loopsport is een laagdrempelige sport die zich bij uitstek leent om beginnende sporters op weg te helpen een meer actieve leefstijl aan te nemen. Vanuit haar positie als maatschappelijke organisatie neemt de Atletiekunie haar verantwoordelijkheid in de opvang en begeleiding van iedereen die zowel door actieve als passieve participatie verbetering van fitheid en sociaal welbevinden nastreeft.

1.3.3 'De inspirerende coach'

In het meerjarenbeleidsplan 2009 – 2012 'De inspirerende coach' legt de Atletiekunie in deze beleidsperiode in lijn met de ambities van Olympisch Plan 2028 de nadruk op de profilering als maatschappelijk actieve organisatie. Inspiratie, innovatie en maatschappelijke oriëntatie zijn nodig om een rol als aanspreekbare autoriteit voor de atletiek en loopsport te kunnen spelen. Hiermee wil de Atletiekunie graag een bijdrage leveren aan een gezond, sportief, sociaal en economisch sterk Nederland (bron: meerjarenbeleidsplan 2009-2012 'De inspirerende coach, 2009-2012). Om dit te kunnen realiseren heeft de Atletiekunie een drietal speerpunten geformuleerd. De drie speerpunten zijn *Talentontwikkeling*, *Versterken van verenigingen* en het *Verbinden met de loopsport*.

Talentontwikkeling

De realisatie van de ambities uit het meerjarenbeleid wordt voortgezet. Nieuw hierin is de ontwikkeling van regionale talentencentra voor de wegatletiek waarvoor in 2010, samen met de organisatoren van de grote loopevenementen, een aanzet is gegeven. Ook de centrale en regionale trainingen worden voortgezet, waarbij de kennis en ervaring vanuit het CTO Papendal en het NTC voor polsstokhoogspringen in Sittard wordt gedeeld met andere coaches en atleten. De testbatterij voor talentscouting en het talenten volgsysteem zullen, met inzet van ICT, het komende jaar functioneler worden gemaakt. Uitgangspunt is dat talentherkenning vooral van de basis, de verenigingen, moet starten om op lange termijn succes te kunnen hebben.

De uitvoering van de topsportprogramma's krijgt, in samenhang met de uitkomsten van de Studie Top-10 (NOC*NSF), gerichte aandacht door in te zetten op specifieke onderdelen. Uitbreiding van het topsportprogramma met onderdelen als verspringen, hink-stap-springen en speerwerpen is door de beperkte financiële ruimte in 2011 nog niet mogelijk. De uitvoering van het antidopingbeleid wordt op hoofdlijnen voortgezet, niet alleen met voorlichting maar ook met limietcontroles voor deelname aan internationale seniorentoernooien en controles bij het verbeteren van nationale records voor senioren.

Het doel blijft voorts gericht op versterking van de deelnemende teams aan internationale toernooien in 2011. De sportieve hoogtepunten in 2011 zijn ongetwijfeld de WK in Daegu (KOR), de EK Indoor in Parijs (FRA), de EK

---

¹ Zie bijlage C voor een samenvatting van het meerjarenbeleidsplan 'De inspirerende Coach'

U23 in Ostrava (CZE) en de EJK in Tallinn (EST). Voor de Parathletes liggen deze hoogtepunten vooral bij de WK IPC Athletics in Christchurch (NZL) en de WJK IPC Athletics (UAE). Het grote aantal toernooien op verre afstand leidt tot hogere lasten.

Versterken van verenigingen

Op basis van de aanzet in 2010 zullen het invoeren van een krachtige ICT-visie en het accountmanagement toonaangevend zijn. Daarnaast worden de bijstellingen als uitvloeisel van de evaluatie kaderopleidingen verder doorgezet. De samenwerking met de verenigingen zal voorts versterkt worden door het stapsgewijs inrichten van Regionale Atletiek Centra, waarmee op een aantal locaties al lerenderwijs ervaringen zijn opgedaan. Duidelijk is dat dit proces tijd nodig heeft.

In het kader van de Sportagenda rolt de Atletiekunie het meerjarenproject in het kader van Sportaanbod voor Onderwijs verder uit. Doelstelling is om volgens een groeimodel uiteindelijk 85 schoolactieve verenigingen te realiseren. Deze verenigingen bieden schoolsport aan op de atletiekbaan, al dan niet in combinatie met andere activiteiten en in samenwerking met partners.

Met het oog op de stimulering van gehandicaptenatletiek zullen verenigingen worden ondersteund bij de verdere integratie van deze doelgroep. Er worden kennismakingsactiviteiten voor scholen voor speciaal onderwijs georganiseerd in samenwerking met atletiekverenigingen.

Het programma Colours of Athletics, met een meerjarensubsidie van VWS, wordt in 2011 afgerond, waarbij een praktisch leerboekje zal worden uitgegeven. De opgedane kennis en ervaringen worden op basis van 'best practices' binnen de reguliere activiteiten verder ingebed.

Verbinden met de loopsport

Essentieel in het realiseren van een - ook door verenigingen gedragen - ledengroei is het leggen van de relatie tussen potentiële leden. Werving, opvang en begeleiding van nog niet aangesloten lopers dient in samenspraak met verenigingen tot stand te komen, evenals het benaderen van nog niet aangesloten loopgroepen. De uitkomsten van het onderzoek bij de grote loopevenementen en het nog af te ronden onderzoek bij de middelgrote loopevenementen worden hierin meegenomen. Voor opvang en begeleiding van startende lopers wordt een aantal sterke verenigingen geselecteerd om kennisuitwisseling met andere verenigingen tot stand te brengen.

Programma's, zoals Start to Run en 1K Runaway, worden weer in samenwerking met verenigingen en zakelijke partners gerealiseerd. De activiteiten in het kader van het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen (NASB) zullen, bij de afronding van de meerjaren subsidie van VWS in 2011, worden opgenomen in deze programma's. Vooralnog gaan we uit van een vervolgproject voor NASB.

De afspraken voortvloeiend uit de samenwerkingsovereenkomst tussen KNBLO-NL en de Atletiekunie op het gebied van co-lidmaatschappen, de gezamenlijke kaderopleidingen en een landelijke kaderdag voor wandeltrainers worden verder geconcretiseerd.

Deze drie speerpunten verbinden twaalf prioriteiten binnen de thema's Topatletiek, Wedstrijdatletiek en Verenigingszaken, Loopsport en Algemeen en Infrastructuur uit het meerjarenbeleid 2009 – 2012 'De inspirerende coach'. Het meerjarenbeleidsplan 2009 – 2012 'De inspirerende coach' is gestart vanuit een interne analyse en vanuit een analyse van de omgeving. Bij de bestudering van de omgevingsfactoren die van invloed zijn op het gevoerde en te voeren beleid van de Atletiekunie is gebruik gemaakt van recente rapportages en beleidsnota's van NOC*NSF en het ministerie van VWS, van rapportages over de ontwikkelingen in de sport van onder meer het Mulier Instituut en van het uitgebreide rapport van het Sociaal Cultureel Planbureau getiteld 'Rapportage Sport 2006' (bron: meerjarenbeleidsplan 2009 – 2012 'De inspirerende coach').

1.4 Een gezamenlijke ambitie

Het provinciale en lokale sportbeleid in Brabant kent veel raakvlakken met het landelijk beleidsplan van de Atletiekunie. Het Olympisch Plan 2028 loopt hier als rode draad doorheen. Deze gemeenschappelijke ambitie zorgt voor heldere en herkenbare doelstellingen met een breed draagvlak. De gezamenlijk ambitie vertaalt zich in het optimaliseren van de leefomgeving. Voor de sport betekent dit het optimaliseren en versterken van de sportinfrastructuur. Het versterken van de sportinfrastructuur vertaalt zich in de volgende speerpunten:

- Vitaliseren van alle verenigingen
- Integratie in het onderwijs
- Samenwerking met het bedrijfsleven
- Sport in de wijk
- Gehandicaptensport
- Topsportinfrastructuur
- Evenementen
- Accommodaties
- Kennis en innovatie

De invulling en uitvoering van deze speerpunten is een gedeelde verantwoordelijkheid van de Brabantse samenleving. Voor het creëren van een succesvol sportklimaat is een uitstekende samenwerking tussen gemeenten en provincie essentieel. Als provinciaal en gemeentelijk sportbeleid elkaar aanvullen en versterken, ontstaat er toegevoegde waarde en synergie. Het spreekt voor zich dat sportverenigingen, bonden, onderwijsinstellingen, buurtwerkorganisaties en dergelijke, de belangrijkste partijen zijn als het gaat om sportaanbod en de organisatie van evenementen. Meer dan ooit zijn sterke partnerships en coalities tussen de gemeenten, de provincie, de sport, het onderwijs en het bedrijfsleven noodzakelijk.

De sportbonden zijn hierin een onmisbare strategische en regisserende partner. De breedtesport is primair een gemeentelijke verantwoordelijkheid. De ondersteunende organisaties zoals Sportservice Noord-Brabant en het Olympisch Netwerk Brabant, het onderwijs en het bedrijfsleven hebben ieder hun eigen rol en dragen allen hun steentje bij. De Provincie Noord-Brabant neemt haar verantwoordelijkheid met name in de regio-overstijgende aspecten van de atletieksport, te weten de gehandicaptensport, de topsport/talentontwikkeling, topsportaccommodaties en topevenementen. Het volgende hoofdstuk zoomt in op deze vier sporen, binnen de atletieksport.

Figuur 2 Samenwerkingspartners

2 Atletiek langs vier sporen

Het 'Sportplan Brabant 2016' stelt dat kwaliteit van de leefomgeving een doorslaggevende factor is om burgers, bedrijven en talenten te binden aan de regio; een randvoorwaarde voor een florerende en gezonde samenleving die welvaart en welzijn van alle Brabanders bevordert. Sport en een goede sportinfrastructuur zijn in de Provincie Noord-Brabant sterke troeven voor de realisatie hiervan.

De provincie zet hierbij in op vier sporen. *Top(sport)accommodaties en -voorzieningen* maken het onderscheid met andere regio's op landelijk en internationaal niveau; *topsportevenementen* en aandacht voor *talentontwikkeling* hebben een aantrekkingskracht op investeringen van bedrijven in de regio, een economische spin-off en bieden de (partners in de) provincie goede mogelijkheden voor promotionele en toeristische doeleinden. Verder bieden de realisatie van een provinciaal netwerk van breedtesportvoorzieningen en bijzondere faciliteiten voor *gehandicaptensport* kansen voor alle Brabanders. Investeren in sport is derhalve ook investeren in de ruimtelijke en economische ontwikkeling maar zeker ook in de samenleving en daarmee van directe betekenis voor de Agenda van Brabant.

Ook voor de atletiek geldt dat investeren in bovengenoemde vier sporen noodzakelijk is om bij te dragen aan de ambities uit het 'Sportplan Brabant 2016'. Het heeft alleen zin te investeren in topaccommodaties als dit ook wordt gedaan in topevenementen, talentontwikkeling en de bijzondere breedtesport/gehandicaptensport. Het laten excelleren van de sport in het algemeen en de topatleten uit Brabant in het bijzonder in relatie tot de vier sporen leidt tot een verdere profilering van de Provincie Noord-Brabant.

De volgende paragrafen zoomen verder in op de huidige status van de vier sporen binnen atletiek in Brabant en beschrijven kansen en ontwikkelingen die voor de Brabantse atletiek van toepassing zijn.

2.1 ATLETIEK en Gehandicaptensport

De Provincie Noord-Brabant hecht veel waarde aan aandacht voor de kwetsbare doelgroepen. Hoewel breedtesport primair de verantwoordelijkheid is en blijft van de Brabantse gemeenten, wil de Provincie voor bepaalde doelgroepen sport inzetten als een brug tussen culturen en generaties. Ook de atletieksport is zeer geschikt voor het bereiken van deze kwetsbare doelgroepen. Het is dan ook interessant te bezien op welke wijze de gehandicaptensport in atletiek verder kan worden gestimuleerd en gefaciliteerd. Integrale toegankelijkheid is in feite de optelsom van alle aspecten die ervoor zorgen of iemand zich ergens welkom voelt. Wanneer iemand moeilijk binnen kan komen, maar als vanzelfsprekend wordt geassisteerd kan dat betekenen dat iemand zich toch welkom voelt. Alle investeringen in toegankelijkheid kunnen echter ook in het niet vallen wanneer iemand onjuist wordt bejegend. Alleen een juiste combinatie van maatregelen zorgt voor 'integrale toegankelijkheid'. Ook atletiek dient optimaal integraal toegankelijk te zijn voor mensen met een beperking. Dat uit zich in de aanwezigheid van het aanbod van activiteiten, de fysieke toegankelijkheid van de accommodaties, de sociale toegankelijkheid en de informatievoorziening. Wanneer de basis goed is, kan er ook worden geëxcelleerd. In dit kader heeft de Atletiekunie onder andere de volgende strategische doelstelling geformuleerd voor de periode 2009-2012: het onderkennen van de verschillende doelgroepen binnen de loopsport en het ontwikkelen van een passend producten- en dienstenaanbod per doelgroep (bron: meerjarenbeleidsplan 2009-2012 'De inspirerende coach, 2009-2012').

2.1.1 Maatschappelijk actieve organisaties

Verenigingen beschikken veelal over accommodaties en hebben vandaag de dag te maken met veel onderwerpen waar zij aandacht aan kunnen besteden. Dit mede vanwege het feit dat de omgeving van de vereniging ingrijpend verandert. Het belang van een goede relatie met de gemeente neemt toe. Daarnaast worden thema's - zoals diversiteit, gezondheid en meer bewegen - neergelegd bij de sportverenigingen. De maatschappelijke functie van sportverenigingen wordt hierdoor steeds belangrijker.

Binnen prioriteit 4 'versterken verenigingen' van het meerjarenplan van de Atletiekunie stelt de bond dat vanuit de landelijke en lokale overheden maar ook vanuit het bedrijfsleven er steeds meer een beroep op

verenigingen gedaan om bij te dragen aan het realiseren van sportieve en maatschappelijke doelen. De diversiteit in karakter, ambities en mogelijkheden, maakt segmenteren van aangesloten verenigingen vanuit de Atletiekunie gewenst. Daarnaast is professionalisering een belangrijke voorwaarde voor verenigingen om adequaat te kunnen inspelen op trends, ledengroei en de toenemende behoefte aan verbetering van de kwaliteit. Verenigingen horen immers een serieuze gesprekspartner te zijn in de contacten met overheden, bedrijven en andere (belangen)organisaties (bron: meerjarenbeleidsplan 2009-2012 'De inspirerende coach, 2009-2012').

Kwaliteitsimpuls trainers en spelleiders

Er worden specifieke vaardigheden en competenties verwacht van de vrijwilligers die deze groepen begeleiden. In een tijd waarin de beschikbaarheid van vrijwilligers onder druk staat, is dit een absolute uitdaging.

Fysieke toegankelijkheid van de accommodaties

Toegankelijk betekent ook een geschikte accommodatie. Bij fysieke toegankelijkheid is een viertal aspecten van belang:

- Bereikbaarheid: Kan ik er komen?
- Toegankelijkheid: Kan ik er binnen?
- Bruikbaarheid: Kan ik er gebruik van maken?
- Veiligheid: kan ik eruit?

Sociale toegankelijkheid

Sociale toegankelijkheid gaat over alle (niet fysieke) zaken die bepalen of iemand zich ergens welkom voelt. In de gehandicaptensport zijn drempelverlagende maatregelen erg belangrijk:

- Gelijkwaardige bejegening van mensen met en zonder beperking. Projecten als (s)Cool on wheels zorgen voor een betere beeldvorming bij reguliere schooljeugd.
- De inzet van sportcoaches in de regio maakt naast zichtbaarheid van het aanbod, ook de drempel tot deelname aan gehandicaptensport lager.
- De koppeling met de zorg is hierbij een belangrijke ontwikkeling. Revalidatiecentra, woonzorgcentra, fysiotherapeuten e.d. in Brabant, hebben een belangrijke taak in de doorverwijzing naar atletiekverenigingen met aangepast aanbod. Ook hierin kan de sportcoach als een belangrijke schakel fungeren.
- Projecten als Special Heroes zorgen voor sportkennismakingslessen op het Speciaal Onderwijs. De doelgroep raakt hierdoor beter bekend met de mogelijkheden.

Informatievoorziening

Het aangepast sporten binnen de atletieksport dient zichtbaarder gemaakt te worden, bijvoorbeeld door er aandacht aan te besteden via de Atletiekunie, via landelijke en regionale websites, de Brabantse sport- en bewegwijzer, via side-events tijdens evenementen of in de verenigingsnieuwsbrief. Ook voor verenigingen is het een uitdaging om hun (L) G-afdeling meer in beeld te brengen. Niet alleen richting de eigen leden en omgeving, maar vooral ook richting ouders van kinderen met een beperking - zodat deze weten dat hun kind op de betreffende vereniging terecht kan.

Talentontwikkeling/topsport

Atletiek behoort tot de paralympische sporten. De Atletiekunie heeft de doelstelling dat bij de Paralympische Spelen van Londen 2012 8 finale- en 4 podiumplaatsen behaald worden. Verder heeft de Atletiekunie verschillende programma's en activiteiten om binnen het aangepast sporten in de atletiek talenten te scouten.

2.1.2 Aanbod aangepaste atletiek in Brabant

Zowel in absolute als relatieve zin beschikt Brabant over een naar verhouding groot aandeel van het aanbod voor atleten met een handicap:

Seizoen '10-'11	Absolute aantallen		Brabants Aandeel (%)
	Nederland	Brabant	
Verenigingen met aanbod voor leden met verstandelijke beperking	359	129	36%
Verenigingen met aanbod voor leden met een lichamelijke beperking	76	38	50%
Ledenaantal met een lichamelijke beperking	41	13	32%
Ledenaantal met een verstandelijke beperking	49	15	31%

Tabel 3 Aantal verenigingen in Nederland en Brabant met aanbod voor aangepaste atletiek (Bron: Atletiekunie)

Koploper binnen Brabant met betrekking tot ledenaantal en aanbod voor aangepast sporten is atletiekvereniging AV Sprint. De vereniging heeft zowel aanbod voor 'wheelers' als voor atleten met een verstandelijke beperking. De laatste groep is groot genoeg om op te delen in drie categorieën:

- een groep in de leeftijdscategorie 8 t/m 12 jaar;
- een groep in de leeftijdscategorie 13 t/m 18 jaar;
- een groep in de leeftijdscategorie 19 jaar en ouder.

Binnen beide disciplines kan getraind worden op zowel tracknummers als technische nummers.

2.1.3 SWOT Gehandicaptensport

Samenvattend kent atletiek op het vlak van de gehandicaptensport de volgende SWOT-analyse:

<p>Sterkten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atletiek voor gehandicapten is pijler voor Sprint: alle disciplines, goed kader en goede structuur • Randvoorwaarden accommodaties aanwezig bij alle vier de bolwerken • Sterk vrijwilligerskader (vrijwilligers, ouders etc. zijn sneller geworven en verbonden aan deze discipline). • Relatief hoge vertegenwoordiging Brabants aanbod <ul style="list-style-type: none"> ▪ Paragames in Breda 	<p>Zwakten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Centralisatie van kennis en expertise • Atletiek voor gehandicapten is (behalve bij Sprint) geen speerpunt • Onvoldoende bekendheid van aanbod/mogelijkheden • Gebrek aan ruimte/voorzieningen op accommodaties
<p>Kansen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stimulerings- en ondersteuningsbeleid Atletiekunie • Implementatie projecten: (s)Cool on Wheels, Special Heroes • Bij nieuwbouw accommodaties pakket van eisen voor toegankelijkheid opnemen • Koppeling met de zorg; Externe financiering eerder mogelijk voor doelgroep gehandicapten • Atletiek voor gehandicapten niet alleen concentreren bij bolwerken, maar lokale initiatieven stimuleren. 	<p>Bedreigingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kleine doelgroep, niet voor alle clubs een speerpunt m.u.v. Sprint • Gebrek aan financiën • Doelgroep hecht aan structuur en helderheid en staat of valt bij de beschikbaarheid van een trainer. Is er een trainer: dan is er structuur. Valt deze weg: dan valt meteen ook de structuur weg. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Relatief hoge kosten door relatief veel begeleiding ▪ Expertise trainers

2.1.4 Investeringskansen Provincie Noord-Brabant

Door de sterke verenigingscultuur, de maatschappelijke rol die de atletiekverenigingen steeds vaker oppakken, en de beschikbaarheid van accommodaties, is de atletieksport uitermate geschikt voor het inrichten van sportaanbod voor gehandicapten. De verenigingen die hiervoor open staan, worden ondersteund door de Atletiekunie, die in haar beleid 'aanbod voor verschillende doelgroepen' als speerpunt heeft opgenomen. In Brabant zou nog winst behaald kunnen worden door een grotere spreiding van het aanbod over de provincie. Nu concentreert het aanbod zich vooral binnen de atletiekvereniging AV de Sprint.

De provinciale investeringskansen liggen met name in het stimuleren van het aanbod en het vergroten van de sociale en fysieke toegankelijkheid van het aanbod. Hierbij kan AV de Sprint als kenniscentrum een voortrekkersrol vervullen om de kennis en expertise met betrekking tot deze doelgroep verder als een olievlek over de provincie te verspreiden. Daarnaast zijn de investeringskansen veelal sporttakoverstijgend en zijn dus niet alleen voorbehouden aan de atletieksport.

Investeringskansen	
• Sportcoaches	Leiden doelgroep via o.a. zorg en onderwijs toe naar het aanbod
• Kenniscentrum	Faciliteren voortrekkersrol AV de Sprint en samenwerkingen om atletiek voor gehandicapten verder over de provincie te verspreiden
• Sport- en bewegwijzer	Verzamelt en communiceert totale sportaanbod voor gehandicapten in Brabant
• Toegankelijkheidschecks	Accommodaties scannen en adviseren op toegankelijkheid
• (s)Cool on Wheels	Projecten op reguliere basisscholen gericht op beeldvorming gehandicaptensport
• Special Heroes	Projecten sportkennismaking bij speciaal onderwijs
• Provinciaal loket	Provinciaal loket zorgt voor netwerkvorming, kaderondersteuning en kennisuitwisseling gehandicaptensport
• Innovatie	Aandacht voor de atletieksport in fieldlab gehandicaptensport
• Olympisch Netwerk Brabant	Olympisch Netwerk Brabant signaleert en begeleidt paralympisch talent naar de top

2.2 ATLETIEK en Topsport/talentontwikkeling

Brabant heeft de ambitie om koploper in Europa te worden en te blijven als provincie met een optimaal vestigingsklimaat, waarin talent zich optimaal kan ontwikkelen en behouden blijft voor de regio. Dit geldt ook voor topsporttalent. Topsporttalenten moeten Brabant zien als een succesvolle regio, waar uitstekende ontwikkelingsmogelijkheden zijn, waar het aantrekkelijk is om te sporten, te studeren, te werken en te (blijven) wonen. Kwaliteit, innovatie en onderwijs staan hierbij hoog in het vaandel. Sporttalenten versterken de aantrekkingskracht van de regio. Talenten trekken weer nieuwe talenten aan. Daarmee dragen toptalenten ook bij aan de economische ontwikkeling van Brabant. Daarom wil Brabant investeren in het ontwikkelen, binnenhalen en behouden van topsporttalenten. Een optimale talentbegeleiding in de Provincie Noord-Brabant zal daar zeker steun aan verlenen.

2.2.1 Topatletiek in Brabant

De Provincie Noord-Brabant gaat ervoor om (top)sport in het algemeen en atletiek in het bijzonder, in Brabant in 2016 naar het Olympisch niveau te brengen. Dat wil zeggen dat er in 2016 een vruchtbaar (top)atletiekklimaat is waarin (top)sporters optimaal kunnen presteren. Maar niet alleen dat. Topatletiek is ook een middel. Een middel om het belang van sport te verbinden met brede maatschappelijke domeinen: ruimte en economie, volksgezondheid, sociaal-maatschappelijk en regiobranding. De provincie sluit hiermee niet alleen aan op het landelijk Olympisch Plan 2028, maar ook op de topsportvisie van de Atletiekunie;

De Atletiekunie wil het prestatieniveau van Nederlandse atleten, uitmondend in deelname op het hoogste niveau bij Europese en wereldkampioenschappen, Olympische en Paralympische Spelen en andere aansprekende toevenementen. Voor atleten tellen alleen medailles, en ook door de media

wordt vooral gekeken naar de prestaties in eremetaal op grote toernooien. Medailles moeten wel hun basis vinden in een degelijke topsportstructuur, waarin op gestructureerde wijze gewerkt wordt aan het voortdurend kleiner maken van de kloof met de wereldtop (bron: meerjarenbeleidsplan 2009-2012 'De inspirerende coach', 2009-2012).

De Atletiek in Brabant vervult mede door haar sterke verenigingscultuur, dichtheid van het aantal leden in Brabant en de vier grote atletiekbolwerken, vertegenwoordigd in de Regio's 12, 13, 14 en 15, een belangrijke rol in de atletiek in Nederland. De atletiekverenigingen in Noord-Brabant fungeren tevens als een belangrijke leverancier voor nationale selecties en teams voor deelname aan internationale toernooien tot op Olympisch niveau. Kenmerkend daarbij is de (sociale) support vanuit de 'eigen vereniging' in Noord-Brabant. Vandaar dat talentontwikkeling op regionaal niveau hier prima gedijt. Echter, vooralsnog kent deze regionale talentontwikkeling nog geen officieel erkende structuur (RTC's). Inmiddels heeft de Atletiekunie in een brief aan de provincie op 14 mei (kenmerk, RvH, 11.140²) advies gegeven inzake de realisatie van twee regionale trainingscentra in de Provincie Noord-Brabant. De Atletiekunie heeft, gelet op de verscheiden van deze sport, de ambities om twee Regionale Trainingscentra (RTC) in te richten, te weten West- en Midden-Brabant en Oost-Brabant (meer concreet Breda/Tilburg en Vught/Eindhoven). Beide centra staan onder regie van de Atletiekunie.

2.2.2 Randvoorwaarden voor topatletiek en talentontwikkeling in Brabant

Met deze hoge vertegenwoordiging van Brabants topsporttalent kent de topatletiek in Brabant een stevige basis voor de toekomst. Naast de kwantitatieve basis is echter ook het behoud en de continuïteit van de kwaliteit van het topatletiek in Brabant van groot belang.

Topatletiek mogelijk maken is een proces waar vele partners voor nodig zijn. Hoogwaardige inhoudelijke programma's, goede samenwerking met verenigingen en optimale randvoorwaarden zijn hiervoor essentiële ingrediënten. Om dit te bereiken, moet een optimale omgeving worden ingericht met goede faciliteiten en begeleiding. Ook het creëren van een topsportcultuur en het professionaliseren van topsportprogramma's zijn voorwaarden voor succes. De Atletiekunie geeft binnen structureel topatletiek en talentontwikkeling de volgende speerpunten aan:

Talentscouting buiten de atletieksport

Vanuit verschillende reeds ontwikkelde atletiekprogramma's als 1K Runaway, Sprint Challenge en Schoolatletiek / Fun in Athletics kunnen talenten gescout worden. Ook via de inzet van regiocoaches kan systematisch gewerkt worden aan het in beeld krijgen van potentiële toppers die nog buiten de atletiek actief zijn. Door middel van centrale testbijeenkomsten op Papendal kunnen aanvullende inspannings- of coördinatietesten worden uitgevoerd en kunnen de echte talentjes voor verdere begeleiding worden geselecteerd. De talentscouting binnen de gehandicaptenatletiek vraagt een eigen aanpak, die meegenomen zal worden in het plan van aanpak voor talentscouting.

Atletenvolgsysteem

Juist in een meetbare tak van sport als atletiek, waarbij iedere prestatieontwikkeling eenvoudig aantoonbaar is te maken, is een atletenvolgsysteem onontbeerlijk. Daarbij is, als onderdeel van het kenniscentrum, een digitaal systeem gewenst, dat centraal wordt aangestuurd maar gebaseerd is op inbreng van talentcoaches en regiocoaches, en een mogelijkheid heeft om wedstrijduitslagen en de resultaten van testbijeenkomsten direct aan persoonsgegevens te koppelen. Het systeem zou in 2009 ontwikkeld en getest worden, en in 2010 operationeel zijn.

Talentontwikkeling

Ten behoeve van opvang en begeleiding van talenten zullen in 2012 vier gespecialiseerde fulltime talentcoaches actief zijn die in totaal 14 talenten fulltime begeleiden. Daarnaast zullen voor de resterende disciplines regionale talententrainingen aangeboden worden.

---

² Zie bijlage B

Hoogwaardige inhoudelijke sporttechnische programma's

In samenwerking met en op basis van financiering vanuit NOC*NSF ("Coaches aan de Top") wordt gestreefd naar het jaarlijks uitbreiden van het huidige aantal van 4 fulltime topsportprogramma's met bijbehorende fulltime bondscoaches, tot 7 programma's in 2012.

Optimale randvoorwaarden

Wil je op topniveau sporten, dan moeten de randvoorwaarden goed geregeld zijn. Van optimale trainings- en wedstrijdfaciliteiten tot een goede combinatie van sport en studie of werk. Het NOC*NSF en het Ministerie van VWS heeft de randvoorwaardelijke begeleiding voor een groot deel ondergebracht bij de Olympisch Netwerken. Het Olympisch Netwerk Brabant helpt mee aan het doorontwikkelen en verankeren van een professioneel (top)sportklimaat in Brabant waarbij topsport en breedtesport onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden. Mede door financiering van de Provincie Noord-Brabant worden in heel Brabant topatleten en topatletiektalenten optimaal ondersteund in hun sportieve en maatschappelijke carrière. Sportmedische en mentale begeleiding, trainingsaccommodaties, onderwijs, huisvesting en loopbaanbegeleiding zijn aandachtsgebieden waarmee het Olympisch Netwerk Brabant de topsporters ondersteunt en adviseert. Het Olympisch Netwerk Brabant heeft een groot faciliteiten netwerk waar verenigingen, RTC's, bonden en initiatiefnemers gebruik van kunnen maken. Het netwerk dient voor verdere kennisuitwisseling en advisering. Daarnaast worden speciale themabijeenkomsten georganiseerd worden voor o.a topsporters, trainers, coaches of bestuurders. De diverse partners in de sport, zoals gemeenten, provincie, NOC*NSF, Topsport Brabant, onderwijsinstellingen, en Sportservice Noord-Brabant, zijn bij dit proces betrokken.

Innovatie

Details kunnen het verschil maken in topsport. De atletieksport is dan ook constant alert op nieuwe ontwikkelingen, onder meer via de samenwerking met TNO en InnoSportNL. Ook bij de Provincie Noord-Brabant staat innovatie hoog in het vaandel. Bij het karakter van de koploper in Europa te willen horen en te blijven op het gebied van vernieuwend en innovatief ondernemerschap, past de ambitie om te investeren in innovaties in de (top)sport. Voor een optimaal resultaat in de topsport zijn hoogstaande technologische faciliteiten gewenst. Door de sport samen te brengen met kennisinstellingen en het bedrijfsleven in projectconsortia versterken de partijen elkaar en ontstaan nieuwe methoden en systemen en revolutionaire producten en diensten. De provincie vindt dat een goede ontwikkeling. Het levert betere sportprestaties op en het stimuleert het bedrijfsleven om innovatieve oplossingen te vinden. De Brabantse economie vaart er dus ook wel bij. Innovatie kan plaatsvinden op het terrein van accommodaties, sportmateriaal, meetinstrumenten e.d. Wetenschappers en sporters onderzoeken hoe zij sportprestaties kunnen verbeteren in zogeheten 'fieldlabs': trainingslocaties waar praktijkonderzoek plaatsvindt. In Brabant staan onder andere fieldlabs in 's-Hertogenbosch (turnen), Eindhoven (zwemmen) en Deurne (paardensport). Voor de atletieksport is er in Brabant nog geen fieldlab. Wel zijn er ambities bij Prins Hendrik in Vught om te komen tot een fieldlab atletiek. Echter de initiatieven hieromtrent dienen nog nader uitgewerkt te worden, in afstemming met de andere atletiekbolwerken in Brabant en InnoSport/Sport & Technology. Daarnaast heeft het topsportevenement Marathon van Eindhoven in het verleden aangetoond te fungeren als een tijdelijk fieldlab waar innovaties getest kunnen worden. Ambitie voor de toekomst is de 'snelste marathon ter wereld in de slimste regio' te worden.

2.2.3 SWOT Topsport/talentontwikkeling

Samenvattend kent atletiek op het vlak van de topsport/talentontwikkeling de volgende SWOT-analyse:

<p>Sterkten</p> <ul style="list-style-type: none"> De vier bolwerken hebben allen een regiofunctie, hebben een ambitie in de topsport, en kennen een beloningssysteem voor topatleten Relatief grote hoeveelheid doorstroom van talenten naar nationale selecties Professionele verenigingscultuur bij de grote atletiekverenigingen in Brabant <p>Atletiek staat open voor innovatieve toepassingen en samenwerking met andere partners</p>	<p>Zwakten</p> <ul style="list-style-type: none"> Verspreiding kennis en informatie naar kleinere verenigingen Samenwerking tussen bolwerken en uitwisseling aanbod toptechnisch gekwalificeerd kader te weinig Bond nog geen beleidskeuzes gemaakt in RTC structuur Ontbreken van fieldlab voor de atletiek
<p>Kansen</p> <ul style="list-style-type: none"> Verder uitbouwen sterke verenigingen tot regionale opleidingscentra/ bolwerken Erkenning van de bond, ontwikkeling RTC structuur Samenwerking onderwijs: scholing technisch kader, sportklassen, combineren studie & topsport Inzetten van topatletiektrainers bij andere takken van sport Bij nieuwbouw accommodaties rekening houden met topvoorzieningen Innovatie, aansluiting bij fieldlabs 	<p>Bedreigingen</p> <ul style="list-style-type: none"> Concentratie Topatletiek in Papendal Vertrek Brabants toptalent naar Papendal Kleine dichtheid topatleten Innovatie staat ook in andere provinciën op de agenda Afgunst tussen verenigingen <p>Aanwezigheid van individuele commerciële trainers (buiten clubverband)</p>

2.2.4 Investeringskansen Provincie Noord-Brabant

Bovenstaande SWOT-analyse laat zien dat de investeringskansen voor de Provincie voornamelijk in de randvoorwaardelijke sfeer liggen. Inhoudelijke opleiding en programma's voor talenten kunnen in samenwerking met de Atletiekunie binnen regionale trainingcentra ontwikkeld worden. Kansen liggen er ook op het gebied van innovatieve ontwikkelingen binnen de atletieksport in Brabant. De aanwezigheid en aansluiting bij fieldlabs kan hier een voorbeeld van zijn.

Investeringskansen	
<ul style="list-style-type: none"> Olympisch Netwerk Brabant 	-Brabants atletiektalent wordt gefaciliteerd en ondersteund in randvoorwaardelijke voorzieningen: financieel, maatschappelijk, medisch en onderwijs. -Creëren van optimale topsportinfrastructuur (RTC's) t.b.v. behoud Brabants toptalent - Afstemming en sturing bij ontwikkeling atletiekbolwerken
<ul style="list-style-type: none"> Ontwikkelen RTC's 	In samenwerking met de Atletiekunie regionale trainingcentra ontwikkelen waarbinnen Brabantse talenten zich verder kunnen ontwikkelen via hoogwaardige trainingsfaciliteiten en programma's
<ul style="list-style-type: none"> Innovatie 	In fieldlabs is aandacht voor innovatie in de atletieksport

2.3 ATLETIEK en Topsportaccommodaties

Top(sport)accommodaties en -voorzieningen maken het onderscheid met andere regio's op landelijk en internationaal niveau. Een goede sportieve infrastructuur zorgt, naast het bevorderen van maatschappelijke binding, voor een bruisende omgeving. Topvoorzieningen op het gebied van sport biedt onderscheidende criteria die de internationale uitstraling en daarmee de concurrentiepositie van Brabant vergroten. Daarom zet Brabant ook in op het versterken van de sportinfrastructuur.

Onderzoek³ heeft aangetoond dat Noord-Brabant met 5 A-accommodaties en 10 B-accommodaties te weinig topsportaccommodaties heeft voor een provincie met een relatief hoge concentratie van verenigingen en topsporters. Dit vertaalt zich uiteraard ook in de accommodatiedichtheid van A-accommodaties (het aantal accommodaties per 100.000 inwoners): Brabant telt 0,2 A-accommodaties per 100.000 inwoners, terwijl dat aantal in de rest van Nederland 0,4 bedraagt. Het beperkt aantal A-accommodaties werkt remmend op het aantrekken van (aankomende) topsporters naar de regio en het organiseren van topsportevenementen.

In Brabant gelden de Flik Flak turnhal en het Pieter van den Hoogenband zwembad als topsportaccommodaties met internationale allure. Deze accommodaties sluiten aan bij de behoefte en de structuur van de respectievelijk turn- en zwemsport. Iedere sport heeft haar eigen kenmerken. Zo is de atletieksport niet vergelijkbaar met de turnsport of de zwemsport. Vooralsnog kent de atletiek in Brabant geen A topsportaccommodatie. Een beter uitgangspunt kent Brabant als je kijkt naar toptrainingsaccommodaties. Een analyse van nut en noodzaak voor (uitbreiding van) topatletiekaccommodaties wordt in dit hoofdstuk nader uitgewerkt.

2.3.1 Topatletiekaccommodaties in Brabant

Toptrainingsaccommodaties

Binnen Brabant hebben Eindhoven Atletiek en Atilla recent een nieuwe outdoor trainingsaccommodatie gerealiseerd. Bij AV Sprint Breda en Prins Hendrik in Vught zijn er vergaande plannen om topaccommodaties te realiseren die hoogwaardige trainingsfaciliteiten met zich meebrengen.

AV Sprint in Breda

Atletiekvereniging Sprint is in 2011 begonnen met de upgradering van haar outdoor trainingsaccommodatie. Zo wordt de huidige atletiekbaan aan de Burgemeester De Manlaan uitgebreid van zes naar acht banen en investeert de vereniging in een geheel nieuw clubhuis.

Prins Hendrik in Vught

Prins Hendrik krijgt in het voorjaar van 2012 een nieuwe atletiekaccommodatie in het Stadhouderspark in Vught-Noord opgeleverd. Prins Hendrik krijgt dan niet alleen de beschikking over een moderne atletiekbaan, maar ook over een multifunctioneel clubhuis en indooratletiekhal. Op de nieuwe atletiekaccommodatie gaan meer kruisbestuivingen plaatsvinden. (bron: Atletiekunie).

Met de upgradering van deze twee outdoor trainingsaccommodaties, beschikt Brabant over vier outdoor toptrainingsaccommodaties, gekoppeld aan de vier grote atletiekverenigingen in Brabant. Dit zorgt voor een goede basis voor een optimale infrastructuur van outdoor trainingsaccommodaties van de Brabantse Atletieksport. Bovendien voorziet de indoortrainingsaccommodatie in Vught in de behoefte van indoortraining.

Topwedstrijdaccommodaties

De ambitie voor een topwedstrijdaccommodatie voor atletiek zal Brabant niet moeten zoeken in een outdoor-atletiekstadion. Nederland is op dit gebied reeds voorzien met het Olympisch Stadion in Amsterdam, en het Fanny Blankers-Koen Stadion in Hengelo. Wel is het aan te bevelen om in Brabant een wedstrijdaccommodatie voor indooratletiek te ontwikkelen zodat Brabant gastheer kan zijn voor topatletiekwedstrijden op (inter)nationaal niveau. Op dit moment beschikt Brabant nog niet over een dergelijke accommodatie.

---

³ P.Hover en M.Doesborgh. *De kansen van het Olympisch Plan Brabant voor Brabant*. 2009

Een initiatief voor de realisatie van deze indoorwedstrijdaccommodatie heeft in het verleden gelegen in de ontwikkeling van de *T-Dome*; een nieuwe indoor wiel-/atletiekbaan in Tilburg, gecombineerd met onder andere een grote concerthal. Het project sloot aan bij de landelijke (en provinciale) doelstellingen om het sportklimaat in Nederland op Olympisch niveau te brengen. Echter, gezien de huidige economische situatie is het prestigieuze plan voorlopig in de ijskast gezet. Een ander initiatief/ambitie voor de ontwikkeling van een nieuwe indoor wiel-/atletiekbaan ligt in West-Brabant (Breda). Tevens kan bekeken worden of bestaande initiatieven voor indoortrainingsaccommodaties geschikt zijn voor uitbreiding tot wedstrijdaccommodatie. De indoorwedstrijdaccommodatie zou geschikt moeten zijn voor diverse takken van sport en multifunctioneel gebruik.

2.3.2 De Atletiekunie als bondgenoot

De directie van de Atletiekunie heeft naar aanleiding van gesprekken met de provincie, verenigingen en Sportservice Noord-Brabant/Olympisch Netwerk Brabant, in een brief aan de Provincie Noord-Brabant op 23 december 2010 (zie bijlage) kenbaar gemaakt, de initiatieven voor de verdere ontwikkeling van het (top)atletiek in Noord Brabant door middel van het realiseren van een aantal topaccommodaties te ondersteunen

2.3.3 SWOT Topsportaccommodaties

Samenvattend kent atletiek op het vlak van topsportaccommodaties de volgende SWOT-analyse:

<p>Sterkten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Draagvlak voor realiseren accommodaties binnen de Atletiekunie <ul style="list-style-type: none"> ▪ Draagvlak voor realiseren accommodaties binnen de gemeenten <ul style="list-style-type: none"> ▪ Alle vier de vier bolwerken krijgen of beschikken momenteel over een goede outdoor 8-baanstrainingaccommodatie, met 9 sprintlanen ▪ Concrete plannen bouw indooraccommodatie door Prins Hendrik 	<p>Zwakten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geen outdoor A-accommodatie (outdoor atletiekstadion geschikt voor evenementen van EK, WK niveau) • Geen indoor wedstrijd- en trainingaccommodatie
<p>Kansen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upgraden van outdoor accommodatie Sprint en PH zorgt voor optimalisering outdoor trainingaccommodaties <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ontwikkeling indoor wedstrijdaccommodatie Landelijk nagenoeg geen concurrentie van indoortopaccommodaties • Spreiding en differentiatie van topaccommodaties bij de atletiekbolwerken • Verbouwing/ nieuwbouw biedt kansen voor implementatie multifunctionele invulling en voorzieningen topsport- en gehandicaptensport • Multifunctioneel gebruik accommodatie, ook in daluren, leidt tot toenemende exploitatie. 	<p>Bedreigingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geografische ligging tussen Tilburg-Vught-Breda mogelijk te klein voor drie dezelfde topaccommodaties • Beheer accommodaties • Risico van verdwijnen topatletiek uit Brabant • Exploitatie accommodaties

2.3.4 Investeringskansen Provincie Noord-Brabant

De aanwezigheid van vier outdoor topatletiek-trainingaccommodaties in Brabant, gekoppeld aan de vier atletiekbolwerken zal zorgen voor een optimale infrastructuur van outdoortrainingaccommodaties voor de Brabantse Atletieksport. Een mogelijk investeringskans voor de provincie is gelegen in het creëren van een

hoogwaardige indoortrainings- en wedstrijdaccommodatie, die de lacune van een indoorhal in Brabant moet opvullen (Prins Hendrik in Vught beschikt over de meest ver gevorderde plannen voor wat betreft een indoor trainingshal).

Door de ontwikkeling van een wedstrijdaccommodatie voor indooratletiek kan Brabant gastheer zijn voor topatletiekwedstrijden op (inter)nationaal niveau. Op dit moment beschikt Brabant, maar ook Nederland, nog niet over een dergelijke indoor- wedstrijdaccommodatie.

Investeringskansen	
• Indoortrainingsaccommodatie	Realisatie indoor trainingshal
• Indoorwedstrijdaccommodatie	Realisatie indoor wedstrijdaccommodatie, gecombineerd gebruik diverse takken van sport

2.4 ATLETIEK en Topsportevenementen

Brabant heeft de ambitie om meer topsportevenementen plaats te laten vinden in Brabant.

Topsportevenementen hebben een aantrekkingskracht op investeringen van bedrijven in de regio, een economische spin-off en bieden de (partners in de) provincie goede mogelijkheden voor promotionele en toeristische doeleinden. Ze dragen namelijk bij aan een prettig werk- en leefklimaat (noodzakelijk voor elke werkgever en werknemer) en brengen geld in het laatje doordat deelnemers en bezoekers geld uitgeven aan vervoer, verblijf en vermaak. Evenementen worden door overheden ook in het licht van place marketing gezien: een evenement kan bijdragen aan het vermarkten van de gemeente of provincie, zo ook voor de Provincie Noord-Brabant. Naast een middel om als regio economisch beter te worden hebben evenementen ook een sociaal-maatschappelijke functie. Topsportevenementen kennen een breed bereik van actieve sporters tot passieve sporters.

2.4.1 Topatletiekevenementen in Brabant

De sportevenementendichtheid is in Noord-Brabant iets lager dan in de rest van Nederland. Maar Noord-Brabant kan trots zijn op haar sportevenementen, zoals Indoor Brabant, het WK Veldrijden 2009, het NK Marathon 2008, het Unicef Open, het Europees Kampioenschap Zwemmen, Schoonspringen en Synchronzwemmen in 2008 en het WK Zwemmen voor gehandicapten in 2010 in Eindhoven.

Voor de atletiek in Brabant gelden voornamelijk de volgende topevenementen: Singelloop in Breda, Tilburg Ten Miles, de Marathon Eindhoven, Warandecross in Tilburg, Mastboscross in Breda, Keien Meeting in Uden, Track Meeting in Breda en de Harry Schulting Games in Vught. Deze (intern) nationale topevenementen nemen een belangrijke plaats in op de wedstrijdkalender van de Atletiekunie.

2.4.2 De Atletiekunie als bondgenoot

Het organiseren van aansprekende internationale topevenementen in Nederland heeft een geweldige promotionele waarde voor de atletiek. Om die reden streeft de Atletiekunie naar het met regelmaat organiseren van internationale evenementen en kampioenschappen. Met de in de afgelopen jaren opgebouwde ervaring én reputatie komen op termijn ook grotere en meer prestigieuze evenementen binnen bereik van Nederland en de Atletiekunie. Geheel in lijn met het Olympisch Plan 2028 streeft de Atletiekunie naar organisatie van een EK Atletiek Indoor en EK Atletiek Outdoor (bron: meerjarenbeleidsplan 2009-2012 'De inspirerende coach', 2009-2012). Inmiddels is bekend dat deze laatste ambitie reeds is gerealiseerd: Het EK atletiek zal in 2016 plaats vinden in het Olympisch stadion in Amsterdam. Het is voor het eerst in de historie dat Nederland de EK outdoor organiseren mag. Eerder vonden wel de EK indoor in Nederland plaats. Dat gebeurde in 1973 in Rotterdam en in 1989 in Den Haag.

2.4.3 SWOT Topsportevenementen

Samenvattend kent atletiek op het vlak van de topsportevenementen de volgende SWOT-analyse:

<p>Sterkten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Goede spreiding van topevenementen geografisch en in de jaarkalender ▪ Bovengemiddelde aanwezigheid topatletiekevenementen (20% van NL): Warandeloop (Tilburg) en Tilburg Ten Miles, Marathon Eindhoven, Singelloop Breda ▪ Paragames in Breda (o.a. atletiek voor gehandicapten) ▪ Bovengemiddelde ervaring in organisatie topsportevenementen ▪ De evenementen hebben goede link met de breedtesport ▪ Alle bolwerken organiseren kleine evenementen op de banen 	<p>Zwakten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brabant beschikt nog niet over een topaccommodatie op EK/WK niveau • De grootste atletiekevenementen hebben voorheen buiten Brabant plaats gevonden ▪ Publiek en sponsors komen (nog) niet af op baanwedstrijden
<p>Kansen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atletiekunie staat voor een spreiding van evenementen en wedstrijden door het land • Organisatie evenementen onderbrengen in een stichting (zoals in Breda): bundeling kennis en expertise • Met de realisatie van topaccommodaties in Brabant kunnen evenementen worden aangetrokken • Evenementen in te zetten voor Brabant Promotie 	<p>Bedreigingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Concurrentie van België bij binnenhalen van indoorevenementen op EK/WK niveau • Vrijwilligerstekort bij organisatie evenementen • Een toekomstige topaccommodatie is geen garantie voor het binnenhalen van evenementen ▪ Financiering

2.4.4 Investeringskansen Provincie Noord-Brabant

Bovenstaande SWOT-analyse laat zien dat de investeringskansen voor de Provincie Noord-Brabant liggen in het ondersteunen van huidige topevenementen (met name in de wegatletiek) en in het aantrekken van EK's en WK's op disciplines in de atletiek zoals bijvoorbeeld de cross. Verder kan de realisatie van een indoorwedstrijdaccommodatie nieuwe mogelijkheden bieden om topevenementen naar de provincie te halen. Zeker gezien de beperkte landelijke concurrentie voor deze evenementen.

Investeringskansen	
<ul style="list-style-type: none"> • Huidige topevenementen 	<p>Voor de uitstraling en branding van het merk Brabant kan het belangrijk zijn om structureel te blijven investeren in de huidige topevenementen die de provincie rijk is. De sterke positie van Brabant met betrekking tot het aanbod van topevenementen blijft hierdoor gehandhaafd.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Indoorevenementen 	<p>De realisatie van een indoorwedstrijdaccommodatie biedt kansen om topevenementen in Brabant te organiseren.</p>

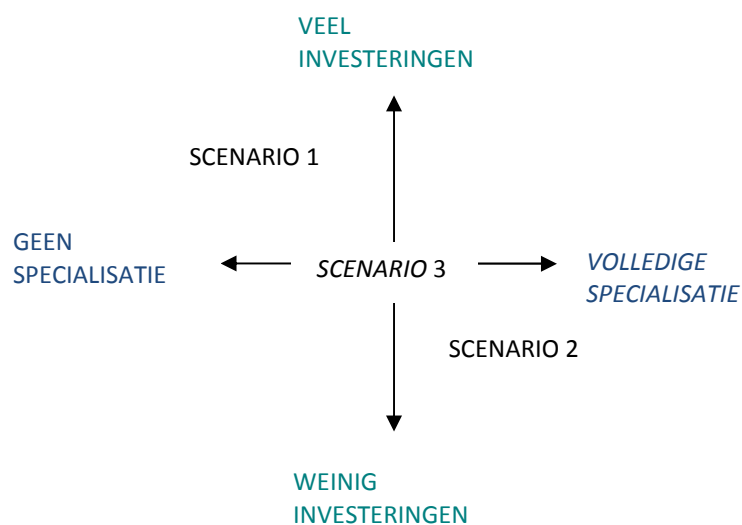
3 Inspelen op de toekomst

Voorgaande hoofdstukken benadrukken dat atletiek met recht is aangewezen als kernsport in Brabant waarbij de sport een belangrijke bijdrage levert aan de sportieve identiteit van Brabant. Door atletiek in te zetten als middel voor het bereiken van brede maatschappelijke en economische doelen, draagt de sport bovendien bij aan een florerend en gezond Brabant met een optimaal kennis- en vestigingsklimaat. De analyse van de atletieksport in Brabant langs de vier sporen gehandicaptensport, talentontwikkeling, evenementen en accommodaties geeft aan op welke terreinen de atletieksport in Brabant nog versterkt kan worden. Deze analyse van sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen (SWOT) zet atletiek in Brabant in een juiste perspectief en vormt de basis voor toekomstige investeringen en ontwikkelingen. Dit kernsportplan sluit dan ook af met een doorkijkje naar deze toekomstige investeringen en ontwikkelingen en schetst een viertal scenario's voor de toekomst van de atletiek in Brabant. Scenario's worden door beleidsmakers vaak gebruikt om hun keuzes met betrekking tot de toekomstige ontwikkeling en het toekomstige beleid te bepalen. Wat zijn verschillende mogelijkheden van investeringen en opbrengsten? Een indicatief antwoord op deze vragen kan dan als handvat fungeren bij het formuleren van beleid. Een beeld met betrekking tot onzekere ontwikkelingen kan alleen worden geschetst door verschillende scenario's naast elkaar te zetten.

Alle scenario's kennen constante factor; de aanwezigheid van Outdoor trainingsaccommodaties. Door reeds geplande upgradings van de atletiekaccommodaties van AV Sprint en Prins Hendrik tot moderne toptrainingsaccommodaties en de reeds gerealiseerde moderne trainingsaccommodaties in Eindhoven (Eindhoven Atletiek) en Tilburg (Atilla), beschikt Brabant over een optimale infrastructuur van atletiek outdoortrainingslocaties.

De variabele factoren in scenario's betreffen de (inhoudelijke) invulling van regionale talentontwikkeling (RTC's), de keuze om de Brabantse topsportinfrastructuur wel of niet uit te breiden met een extra indoor-trainingsaccommodatie en een indoor-wedstrijdaccommodatie, aanbod van aangepast sporten en ondersteuning in de realisatie van topevenementen.

Inmiddels heeft de Atletiekunie in een brief aan de provincie op 14 mei (kenmerk, RvH, 11.140, Bijlage B) advies gegeven inzake de realisatie van twee regionale trainingscentra (RTC's) in de Provincie Noord-Brabant., te weten in West- en Midden-Brabant en Oost-Brabant (meer concreet Breda/Tilburg en Vught/Eindhoven). Beide centra staan onder regie van de Atletiekunie (zie bijlage II). Hieronder is een poging gedaan tot uitwerking van drie varianten voor de invulling van de regionale talentontwikkeling. Deze varianten zijn geordend langs twee sleutelvariabelen. De eerste sleutelvariabele is de mate waarin de verschillende bolwerken zich specialiseren in verschillende disciplines van de atletieksport. De tweede sleutelvariabele is de mate waarin geïnvesteerd wordt in de realisatie van hoogwaardige trainingsfaciliteiten.

Figuur 3 Schematische opzet van scenario's via de twee sleutelvariabelen

3.1 Scenario 1: 'Spreiding, verdeling en gelijkheid in Brabant'

Baan- en wegatletiek kent vele disciplines. Binnen dit scenario vormen de verenigingen de basis voor de opleiding en ontwikkeling van talenten en atleten op deze verschillende disciplines. In plaats van differentiatie/specialisatie aan de basis is het van belang een zo breed mogelijk aanbod voor leden te bieden, zodat verschillende disciplines laagdrempelig beoefend kunnen worden door de leden.

Topsport/Talentontwikkeling

Binnen dit scenario wordt uitgegaan van een viertal regionale trainingscentra in de provincie. Deze regionale trainingscentra worden binnen de vier grote atletiekbolwerken in Brabant georganiseerd, in afstemming en samenwerking met de omliggende atletiekverenigingen. Deze centra moeten zorg dragen voor verdere opleiding van talenten en atleten.

Accommodatie/Evenementen

Binnen dit scenario is het van belang dat er een goede spreiding is van atletiekaccommodaties over de provincie heen. Verspreiding en gelijkheid in het aanbod moet ook onder de zelfde omstandigheden gefaciliteerd worden. Binnen dit scenario worden derhalve een tweetal indoortrainingsaccommodaties gerealiseerd. Op evenementenniveau wordt onderzocht of Brabant meerdere topevenementen op gelijke of verschillende disciplines aan zich kan binden. Huidige topevenementen zijn in dit scenario niet plaatsgebonden en kunnen eventueel verlegd worden als faciliteiten en mogelijkheden daartoe rede geven.

Gehandicaptensport

Gehandicaptensport moet naast Breda ook groeien in andere delen van de provincie. Gelijk aanbod in trainingsmogelijkheden, faciliteiten en ambities wil niet zeggen dat samenwerkingsverbanden geen speerpunt zijn binnen dit scenario. Door middel van clubclustering en het overdragen van kennis en expertise kunnen verenigingen hun kader versterken en krijgen atleten en talenten meer mogelijkheden om zich te ontwikkelen in de verschillende disciplines van de atletieksport. Atletiekvereniging AV de Sprint kan binnen de gehandicaptensport daarin een voortrekkersrol vervullen.

Sterkten/ Kansen	Zwakten/ Bedreigingen
<ul style="list-style-type: none"> • Grote spreiding trainingsaccommodaties • Optimale randvoorwaarden voor topatletiek • Clubclustering en samenwerkingsverbanden	<ul style="list-style-type: none"> • Grote investering met betrekking tot exploitatie accommodatie • Potentiële concurrentiestrijd Brabantse bolwerken bij aantrekken van leden en evenementen • Dichtheid topatleten en talenten mogelijk te dun voor 4 RTC's

3.2 Scenario 2: 'Ieder zijn kwaliteit'

Differentiatie van de weg- en baanatletiek binnen Brabant is prioriteit binnen dit scenario. Vanwege de dunne dichtheid van talenten en topatleten wordt gekozen om al te specialiseren binnen de verenigingen op verschillende onderdelen van de atletieksport. Kennis en expertise worden gecentraliseerd binnen bepaalde aandachtsgebieden n binnen verschillende regionale centra. Binnen de variabele accommodatie wordt er gekeken naar welke accommodaties welke faciliteiten nodig hebben om differentiatie verder vorm te geven.

Topsport/Talentontwikkeling

Binnen dit scenario wordt uitgegaan van een drietal regionale trainingscentra die ieder een eigen aandachtsgebied krijgen. Deze trainingscentra specialiseren zich dus op bepaalde onderdelen van de atletieksport; één trainingscentra voor de sprint, één voor de technische nummers en één voor de midden- en lange afstanden. Deze regionale trainingscentra sluiten aan bij de huidige atletiekbolwerken binnen Brabant. Specialisatie van één onderdeel zal zich dan ook in een bepaalde regio concentreren.

Accommodatie/Evenementen

Binnen dit scenario kunnen gerichte investeringen in trainingsfaciliteiten worden gerealiseerd. Niet elke accommodatie heeft namelijk dezelfde faciliteiten nodig. Hierdoor is het mogelijk om efficiënter met investeringen om te gaan. Binnen dit scenario wordt er derhalve een indooraccommodatie gerealiseerd.. Investeringen op evenementenniveau kan in dit scenario ook als specialisatie gezien worden; Op elk gebied van de Atletieksport probeert de provincie een topevenement aan zich te binden. Voorbeeld; Breda ontwikkelt zich verder in de Paragames, terwijl de Warande Loop in Tilburg zich verder specialiseert op de midden en lange afstandlopers.

Gehandicaptensport

De gehandicaptensport zal zich verder op een punt centraliseren. Kennis en expertise van gehandicaptensport wordt in dit scenario verder ontwikkeld bij vereniging AV Sprint. Argumentatie hiervoor ligt in het feit dat de dichtheid van atleten binnen deze groep te dun is om verschillen regio's en lokale initiatieven te ondersteunen. Dit maakt investeringen mogelijk minder efficiënt.

Sterkten/ Kansen	Zwakten/Bedreigingen
<ul style="list-style-type: none"> • Centralisatie moeten talenten en toptalenten dichter bij elkaar brengen • Gerichte investeringen • Minder kans op wegvloeiende talentvolle jeugd uit Brabant	<ul style="list-style-type: none"> • Uitsterven verschillende Olympische disciplines

3.3 Scenario 3: 'Rennen, Werpen en Springen in piramidevorm'

Opzet van dit scenario is een piramide waarin de atletieksport in Brabant een brede basis kent voor toptalenten en toptalenten. In dit scenario is het van belang dat verenigingen verschillende disciplines van de weg- en baanatletiek blijven en kunnen aanbieden. Voor wedstrijdfaciliteiten wordt er een hoogwaardige accommodatie in Brabant ontwikkeld, die zowel trainingsfaciliteiten als topevenementen naar zich toe kan trekken.

Topsport/Talentontwikkeling

Talenten kunnen binnen de vereniging kennismaken met alle disciplines van de atletieksport. In de doorstroom naar twee regionale trainingscentra zullen per centra een aantal speerpunten gekozen worden. Niet elk regionaal trainingscentra zal derhalve faciliteren in dezelfde disciplines. Keuzes worden gemaakt op basis van aanwezigheid gekwalificeerd kader, aanwezigheid benodigde faciliteiten per discipline en kennis en expertise van de verschillende disciplines. Er wordt uitgegaan van een tweetal regionale trainingscentra; één in West- en Midden-Brabant en één in Oost-Brabant.

Accommodatie/Evenementen

Binnen dit scenario kunnen investeringen efficiënter ingezet worden dan in scenario 1. Niet alle regionale trainingscentra hoeven dezelfde voorzieningen en faciliteiten te herbergen. Verder wordt in dit scenario uitgegaan van één indooraccommodatie binnen Brabant. Argumentatie ligt in het feit dat de dichtheid en aanbod van toptalenten en talenten in de provincie te dun is om meer dan één indooraccommodatie te realiseren. Bij het organiseren van evenementen wordt gekeken naar huidige topevenementen en het advies van de Atletiekunie daarin (zie bijlage II). Topevenementen als de Warandeloop in Tilburg, de marathon van Eindhoven en de Paragames in Breda moeten blijvend een plek krijgen op de wedstrijdkalender.

Gehandicaptensport

Aangepast sporten wordt geplaatst binnen de bolwerken waar zicht dit het beste voorleent en waar het aanbod en de vraag het beste samenkomen. Faciliteiten worden dus niet overal ontsloten, maar vooral op

plekken waar er behoefte is aan de vraag. Daardoor zullen er minder investeringen nodig zijn als wanneer er in elk atletiekbolwerk dezelfde faciliteiten gerealiseerd moeten worden. Samenwerking tussen regionale trainingscentra, verenigingen en accommodaties zijn in dit scenario noodzakelijk om de atletiek in Brabant te doen blijven ontwikkelen en groeien.

Sterkten/ Kansen	Zwakten/Bedreigingen
<ul style="list-style-type: none"> • Verschil tussen trainings- en wedstrijdaccommodaties • Gerichte efficiënte investeringen <ul style="list-style-type: none"> ▪ Heldere RTC structuur • Minder kans op wegvloeien talentvolle jeugd uit Brabant 	<ul style="list-style-type: none"> • Goede afstemming tussen verenigingen RTC's noodzakelijk • Gevaar voor uitsterven Olympische disciplines

3.4 Scenario 1, 2 of 3 aangevuld met Indoor wedstrijdaccommodatie

Na een keuze te hebben gemaakt voor de meest optimale invulling van talentontwikkeling, aangepast sporten, accommodaties en evenementen in de Atletiek in Brabant via scenario 1, 2 of 3, kunnen de investeringsplannen eventueel uitgebreid worden met de realisatie van een Indoor wedstrijdaccommodatie, geschikt voor wedstrijden van EK/WK niveau. Elk van bovenstaande scenario's zouden dus binnen dit scenario uitgebreid worden met een extra indoor wedstrijdaccommodatie. In Brabant ontbreekt het namelijk nog aan een dergelijke voorziening. Indien besloten wordt tot de ontwikkeling van een dergelijke accommodatie dienen de volgende aspecten meegenomen te worden:

- In hoeverre is een indoortrainingsaccommodatie uit te breiden tot indoor wedstrijdaccommodatie, geschikt voor EK/WK niveau (doelend op de indoortrainingsaccommodatie van Prins Hendrik);
- In hoeverre is een dergelijke accommodatie te combineren met accommodatieplannen voor andere takken van sport;
- In hoeverre is een dergelijke accommodatie in te zetten voor multifunctioneel gebruik.

Al deze aspecten zijn van grote invloed op het uiteindelijke kostenplaatje, wat inschatting van de investering dan ook zeer lastig maakt.

Brabant zou met de investering gin een dergelijke accommodatie gastheer kunnen zijn voor topatletiekwedstrijden op (inter)nationaal niveau. Een dergelijke accommodatie is echter nog geen garantie voor het binnenhalen van evenementen.

Sterkten/ Kansen	Zwakten/Bedreigingen
<ul style="list-style-type: none"> • Noodzakelijke randvoorwaarde voor aantrekken van indoor atletiekevenementen • Gelegenheid tot Brabant Branding • Combinatie met meerdere takken van sport (o.a. wielrennen) 	<ul style="list-style-type: none"> • Wedstrijdaccommodatie is geen garantie voor realiseren van topevenementen • Exploitatie • Grote investering voor relatief weinig gebruik

3.5 Aanbevolen scenario

Scenario 3 behoort tot het meest gewenste scenario. In lijn van het beleid van de Atletiekunie zal de aanwezigheid van een tweetal Regionale Trainingscentra (RTC's) zorgen voor de tot op heden ontbrekende schakel tussen het Brabantse verenigingsniveau en de Nationale top (NTC). Wel dient de Brabantse atletiek nog te komen tot een uitwerking van deze Regionale topsportinfrastructuur. Afstemming tussen de vier regio's en draagvlak bij alle betrokken verenigingen is hierbij essentieel. Ten tijde van het opstellen van het kernsportplan

zaten de Brabantse atletiekregio's nog vol in dit proces, met daarbij een initiatief voor een Brabants Atletiek Platform. De aanwezigheid van een indoor trainingsaccommodatie zal bovendien bijdragen aan de optimale omstandigheden waarbinnen talentontwikkeling binnen de atletiek vorm kan krijgen in Brabant. Voor het invullen van de ambitie om meer topatletiekevenementen in Brabant te huisvesten, zou het derde scenario uitgebreid kunnen worden met de realisatie van een indoorwedstrijdaccommodatie, mits hiervoor nut, noodzaak en haalbaarheid verder is onderzocht.

3.6 Financiële paragraaf

Onderstaande tabel laat zien hoe de bovenstaande scenario's in investeringen kunnen worden uitgedrukt:

Scenario's		Investering provincie ⁴			
		Gehandicapten sport	Talent ontwikkeling	Accommodaties	Evenementen
1	'Spreiding, verdeling en gelijkheid in Brabant'	1,5 mln (sporttakover stijgend + 0,5 mln extra faciliteiten)	RTC 0,05 mln	2 mln (2x indoor trainingsacc.)	(p.m)
2	'Ieder zijn kwaliteit'	1 mln (sporttakovers stijgend)	RTC 0,025 mln	1 mln (1x indoor trainingsacc.)	(p.m)
3	'Rennen, Werpen en Springen in piramidevorm'	1,2 mln (1mln sporttak overstijgend + 0,2 mln extra faciliteiten)	RTC 0,03 mln	1 mln (1x indoor trainingsacc.)	(p.m)
4	Scenario 1, 2 of 3, aangevuld met de ontwikkeling van een indoor wedstrijdaccommodatie	1-1,5 mln	RTC 0,025-0,05 mln	1/2 mln + 6 mln	(p.m.)

Sporttakoverstijgende investering provincie			
Gehandicapten sport		Talentontwikkeling	
Sporttakoverstijgend	€ per jaar	Sporttakoverstijgend	€ per jaar
> fieldlab	100.000	> ONB	350.000
> provinciaal loket (sport- en beweegwijzer, kenniscentrum, pilots)	100.000	> CTO	200.000
> regionale sportcoaches (4)	200.000	> BSTF	200.000

⁴ De investeringen betreffen slechts een globale indicatie. De werkelijke investeringen zijn afhankelijk van vele factoren, zoals beschikbare financiën van derden, uitwerking van kostenposten, reeds aanwezige basisvoorzieningen, etc. De daadwerkelijke investeringen dienen dan ook nader uitgewerkt te worden bij de uitwerking van concrete investeringsplannen/- aanvragen.

> overig	600.000	> Innovatie/ Fieldlabs/ leerstoel sport	125.000
----------	---------	---	---------

Bijlage A

Agenda van Brabant

In de *Agenda van Brabant; traditie en technologie* heeft de provincie in het voorjaar van 2010 de lijnen uitgezet voor de toekomst van 'ons Brabant'. De ambitie is om in een sterk veranderende wereld tot de top van de kennis- en innovatieregio's te (blijven) behoren. Voor een duurzame regionale ontwikkeling, die welvaart en welzijn van alle Brabanders bevordert, is de inzet op kennis en innovatie cruciaal. Kwaliteit van de leefomgeving is een doorslaggevende factor om burgers, bedrijven en talenten te binden aan de regio; een randvoorwaarde voor een florerende en gezonde samenleving.

Werken aan een optimaal vestigingsklimaat betekent in sporttermen aanhaken op Olympisch niveau. Het belang van de sport en de wijze waarop sport kan bijdragen aan de ambities en het leefklimaat van Brabant staan onderstreept in het "*Olympisch Plan Brabant: Versterking Sportinfrastructuur*", dat op 10 december 2010 door de Provinciale Staten is aangenomen.

De provincie sluit hiermee aan op het landelijk Olympisch Plan 2028, waarin het belang van sport wordt verbonden met brede maatschappelijke domeinen: ruimte en economie, maar ook volksgezondheid, sociaal-maatschappelijk en regiobranding. De ambities van het Olympisch Plan 2028 maken duidelijk dat sport zowel doel als middel is. Doel omdat Nederland zich blijft mengen in de race om sportmedailles, sport (terug) in het curriculum van alle scholen gebracht wordt, de sportdeelname verhoogd dient te worden en omdat 'sportief denken' verder opbloeit. Middel omdat sport op veel fronten zal bijdragen aan de kwaliteit van de samenleving. Gezonde en daardoor arbeidsproductieve burgers zijn nodig voor de krapper wordende arbeidsmarkt en om de toenemende kosten van de gezondheidszorg te drukken. Sportief denken kan een antwoord zijn op maatschappelijke problemen, zoals het integratievraagstuk en de verharding in de samenleving. Bij het sporten leren mensen te presteren, trots te zijn op zichzelf en het beste uit zichzelf te halen. Daarnaast draagt een hoogwaardig sportklimaat bij aan de (inter)nationale uitstraling en profilering van een regio en heeft sport economische spin-off.

Het Olympisch Plan Brabant raakt hiermee het hart van de Agenda van Brabant: het Olympisch Plan draagt bij aan de profilering van Brabant, is een goed instrument voor de *branding* van de provincie en versterkt het leef- en vestigingsklimaat. Evenals de Agenda van Brabant omvat het Olympisch Plan ambities die de gehele Brabantse samenleving raken. Om deze ambities waar te maken, streeft Brabant ernaar in 2016 het volgende bereikt te hebben:

- We hebben sport in Brabant op een hoger niveau getild
- We hebben duurzaam een betere sportinfrastructuur
- Sport is beter verbonden met economie en ruimte
- De samenwerking met de Brabantse gemeenten is verdiept
- Topsportevenementen trekken structureel meer bezoekers
- Er komen structureel meer toeristen naar Brabant
- Ook na 2016 zijn er aantoonbaar meer topsportevenementen dan daarvoor
- De trots van Brabanders op hun provincie is vergroot

Bij de uitwerking van het Olympisch Plan Brabant, is op aanbeveling van NOC*NSF, gekozen voor kernsporten, omdat daarmee focus wordt aangebracht in relatie tot het Olympisch Plan. In de Provincie Noord-Brabant is atletiek aangewezen als één van deze kernsporten. De Provincie Noord-Brabant heeft, in samenwerking met Sportservice Noord-Brabant/Olympisch Netwerk Brabant, het initiatief genomen voor het opstellen van een kernsportplan Atletiek.

Dit atletiekplan zoomt in op de positie en de betekenis van atletiek in Brabant en brengt in beeld op welke wijze atletiek in Brabant versterkt kan worden teneinde een substantiële bijdrage te kunnen leveren aan het positioneren van Brabant als dé provincie met een optimaal leef- en vestigingsklimaat.

Bijlage B

Brief Atletiekunie 14 mei 2011, RvH/11.140

Provincie Noord-Brabant
Directie Sociale en Culturele Ontwikkeling
t.a.v. de heer R.A. Schouwenaar
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

Betreft Olympisch Plan Brabant
Ons Kenmerk RvH/11.140

Arnhem 14 mei 2011
Uw Kenmerk --

Geachte Schouwenaar, beste Rogier,

In aansluiting op onze eerder verzonden brieven RvH/10.175 van 28 mei 2010, RvH/10.402 van 23 december 2010 en RvH/11.035 van 14 februari 2011, alsmede de uitkomsten van de brainstormsessie onder leiding van Sportservice Noord-Brabant op 19 april 2011 met de voorzitters van de toonaangevende atletiekverenigingen in Noord-Brabant, deel ik u het volgende mede. De Koninklijke Nederlandse Atletiek Unie (Atletiekunie) heeft, gehoord de betrokken verenigingen en representanten van enkele internationale loopevenementen, er behoefte aan om een advies te geven voor de uitwerking van de kernsport atletiek in de provincie Noord-Brabant. Dit advies sluit vrijwel naadloos aan bij de visie die wij in de eerder genoemde brieven naar voren brachten.

Topsport en talentontwikkeling

De Atletiekunie heeft - gelet op de verscheiden van deze sport - de ambities om twee Regionale Trainingscentra (RTC) in te richten, te weten West- en Midden-Brabant en Oost-Brabant (meer concreet Breda/Tilburg en Vught/Eindhoven). Beide centra staan onder regie van de Atletiekunie. De betrokken verenigingen vervullen hierin een rol als 'huismeester' min of meer naar het model van de thans fungerende regiotrainingen. Daarvoor zal wel meer samenwerking moeten worden gerealiseerd. De verenigingen Sprint Breda en Attila Tilburg hebben daartoe reeds intenties uitgesproken. In de loop van de komende periode zal daarvoor in overleg met de betrokken verenigingen een plan van aanpak worden ontwikkeld. Uitgangspunt is daarbij het zogenaamde piramidemodel, waarbij de verantwoordelijkheid voor de clubtrainingen bij de verenigingen berust en die van de RTC's bij de Atletiekunie. Dit laatste als het belangrijke *middenrif* tussen de trainingen op clubniveau en de nationale trainingen op het CTO Papendal te Arnhem. De RTC's beogen potentiële toppers faciliteiten en kansen te bieden voor doorgroei naar internationaal nivo. Tevens zien wij mogelijkheden om bij de uitwerking van dit plan van aanpak in de meer randvoorwaardelijke sfeer tevens in te spelen op de faciliteiten van het CTO in Eindhoven.

Topaccommodaties

Voor de ontwikkeling van topaccommodaties adviseren wij u, in lijn met onze eerdere adviezen, de focus te richten op de renovatie c.q. verplaatsing van de atletiekaccommodaties in Breda en Vught. Beide accommodaties onderscheiden zich door een ideale ligging, een stevige clubstructuur en concreet uitgewerkte plannen met innovatieve elementen om op korte termijn (medio 2012) te kunnen opleveren. Deze plannen zijn inmiddels bij u ingediend en genieten onze support.

Internationale atletiekevenementen

In de veelheid aan sterke atletiekevenementen onderscheiden zich in deze provincie de Internationale Warandeloop in Tilburg en de Internationale Marathon in Eindhoven. Beide evenementen hebben niet alleen een internationaal karakter maar ook een stevige relatie met de

breedtesport. De nationale kampioenschappen cross-country en marathon zijn respectievelijk bij de Warandeloop en de Marathon Eindhoven ondergebracht, waarbij TV zo goed als zeker is gewaarborgd. Beide zelfstandige loopevenementen hebben bovendien een sterke band met de betrokken verenigingen in de regio, waardoor 'kruisbestuiving' over en weer is verzekerd. Denkbaar is tevens dat regionale clinics leiden tot deelname aan finales aan deze internationale evenementen. Voor beide evenementen zijn eerder aanvragen voor ondersteuning bij u ingediend.

Gehandicaptensport

De atletiekvereniging Sprint in Breda beschikt over veel praktische kennis en ervaring op het gebied van de gehandicaptenatletiek. Deze vereniging zou, met ondersteuning van de provincie, een belangrijke aanjaag- en expertisefunctie kunnen vervullen voor overige verenigingen binnen deze provincie. Daarmee worden niet alleen initiatieven binnen dit bolwerk gerealiseerd, maar kan tevens een verspreiding van de atletieksport binnen deze kwetsbare doelgroep plaatsvinden. Wij zijn ervan overtuigd dat op mede op basis van deze adviezen voldoende focus in de kernsport Atletiek kan worden aangebracht en zijn graag bereid een en ander mondeling toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

KONINKLIJKE NEDERLANDSE ATLETIEK UNIE

Rien van Haperen
Algemeen directeur

Bijlage C

Samenvatting meerjarenbeleidsplan 'De inspirerende coach'

1. Topatletiek:

Prioriteit 1 Finale- en podiumplaatsen:

Presteren op het niveau van de Olympische Spelen en Paralympische spelen is het hoogst haalbare voor atleten. De enorme publicitaire kracht die van de Spelen uitgaat, biedt uitstekende mogelijkheden om door sportieve successen van Nederlandse atleten de atletieksport in Nederland verder te promoten. Om die reden wordt gestreefd naar 6 finaleplaatsen tijdens de Olympische Spelen van Londen, waarvan 2 podiumplaatsen. Voor de Paralympische Spelen ligt het streven op 8 finale

Prioriteit 2 Talentontwikkeling:

Het bereiken van finaleplaatsen op de Olympische Spelen, Paralympische Spelen en Europese of mondiale toernooien is over het algemeen een langdurig proces en het gevolg van jarenlange intensieve training. Dit vereist een zorgvuldige scouting van talenten op jonge leeftijd en het gedoseerd en gestructureerd toewerken naar prestatieverbetering. Scouting dient zowel binnen verenigingen als daarbuiten plaats te vinden, en talenten dienen via een atletenvolgsysteem nauwkeurig in hun ontwikkeling gevolgd te kunnen worden.

Prioriteit 3 Medische begeleiding

Binnen de atletiek staat het bedrijven van topsport gelijk aan het balanceren op de rand van het fysiek toelaatbare. Goede medische begeleiding is daarmee een essentiële voorwaarde om tot maximale topprestaties te komen. Versterking en verankering van de (para-)medische begeleiding in het toptrainingsplan moet waar mogelijk uitval door blessures voorkomen.

2. Wedstrijdatletiek en verenigingszaken:

Prioriteit 4 Versterken verenigingen:

Vanuit de landelijke en lokale overheden maar ook vanuit het bedrijfsleven wordt op de Atletiekunie en de hierbij aangesloten verenigingen meer en meer een beroep gedaan om bij te dragen aan het realiseren van sportieve en maatschappelijke doelen. De diversiteit in karakter, ambities en mogelijkheden, maakt segmenteren van aangesloten verenigingen vanuit de Atletiekunie gewenst. Daarnaast is professionalisering een belangrijke voorwaarde voor verenigingen om adequaat te kunnen inspelen op trends, ledengroei en de toenemende behoefte aan verbetering van de kwaliteit. Verenigingen horen immers een serieuze gesprekspartner te zijn in de contacten met overheden, bedrijven en andere (belangen)organisaties. Inspelen op een nijpend tekort aan vrijwilligerskader (kwalitatief én kwantitatief) betekent een belangrijke uitdaging voor de toekomst.

Prioriteit 5 Aantrekkelijke wedstrijden:

Wedstrijddeelname is een essentieel aspect van de beoefening van een tak van sport. De kwaliteit van atletiekwedstrijden biedt ruimte voor verbetering, niet alleen op nationaal niveau maar juist ook op lokaal niveau. Atletiek is voor deelnemers, toeschouwers en kijkers niet altijd gemakkelijk om te volgen. Er gebeurt teveel en soms ook onsamenhangend op hetzelfde moment. Gala's voor een cluster van onderdelen in combinatie met entertainment kunnen een oplossing bieden. Het versterken van de presentatie van een evenement draagt hieraan evenzeer bij. De lange duur van jeugdwedstrijden, de kwaliteit van het jurykader, de aankleding en omlijsting van wedstrijden, inschrijving en uitslagverwerking zijn eveneens zaken die verder kunnen worden verbeterd.

Prioriteit 6 Aanbod opleidingen:

De kwalificatiestructuur voor de sport, ondersteund door een elektronische leeromgeving, leidt tot een nieuwe methode van onderwijs in de sport. Behalve de methode dient ook de cursusinhoud aangepast te worden aan de in de afgelopen jaren sterk veranderde sportbeleving, waarin het recreatieve aspect sterk aan terrein gewonnen heeft. De deelname aan opleidingen moet bevorderd worden om het kadertekort het hoofd te kunnen bieden. Indien de kwalificatiestructuur hiervoor te hoge drempels opwerpt zal naar meer passende oplossingen gezocht moeten worden.

3. Loopsport:

Prioriteit 7 Ongebonden lopers:

Met het actieplan *Nederland Loopt!* zijn de beleidslijnen op het gebied van de loopsport goed in beeld gebracht. Een zorgvuldige oriëntatie op de verschillende doelgroepen binnen de loopsport is echter noodzakelijk om groepen op de juiste wijze te benaderen en het juiste aanbod aan ondersteuning of informatie te kunnen leveren. De omvang van deze doelgroep en haar specifieke behoeften vergen een marktgerichte aanpak, waarbij een belangrijk uitgangspunt blijft om inbedding binnen de verenigingsstructuur mogelijk te maken.

Prioriteit 8 Relatie met loopevenementen:

De uitkomsten van het onderzoek naar de Tweede Loopgolf leren dat de (grote) loopevenementen een belangrijke functie vervullen in de ontwikkeling van de loopsport. Van belang is om deze ontwikkelingen te volgen en de kwaliteit van loopevenementen te borgen. Het gaat daarbij niet uitsluitend om de grote loopevenementen maar ook om de evenementen op regionaal en lokaal niveau. Zij vormen immers een belangrijke schakel in het distributiekanaal. Er is de Atletiekunie dus veel aan gelegen om de komende periode een meer herkenbare positie bij deze evenementen in te nemen.

Prioriteit 9 Zakelijke markt

De opgedane ervaringen met het ING Running Business Programma en Start to Run wijzen uit dat er in het zakelijke segment behoefte bestaat aan het leveren van programma's op het gebied van gezondheid en bewegen. Tevens bestaat daarbij een link naar het versterken van het 'companygevoel' en relatiemarketing. Randvoorwaarden daarbij zijn het leveren van een hoog kwaliteitsniveau, maatwerk en vooral ook plezier in de uitvoering. Het moet ook gewoon leuk zijn! In dit marktsegment opereren reeds meerdere (commerciële) partijen. De Atletiekunie kan zich hierbij ontwikkelen tot de natuurlijke autoriteit die samen met verenigingen borg staat voor kwaliteit.

4. Algemeen en infrastructuur:

Prioriteit 10 Kenniscentrum:

Een kenniscentrum vervult organisatiebreed een functie door het verzamelen en overzichtelijk beschikbaar stellen van goede informatie die op het gebied van de atletiek- en loopsport van doorslaggevend belang kan zijn in het aangaan en onderhouden van relaties met partners, verenigingen, leden, ongebonden lopers en alle delen van de samenleving. Om die reden wordt in de komende periode een start gemaakt met het bundelen en uitbreiden van de kennis inzake de loopsport. De overtuiging leeft dat reeds veel informatie en kennis beschikbaar is, doch dat het analyseren, veredelen en vooral het communiceren hiervan sterk voor verbetering vatbaar is.

Prioriteit 11 Internationale evenementen:

Het organiseren van aansprekende internationale topevenementen in Nederland heeft een geweldige promotionele waarde voor de atletiek. Om die reden streeft de Atletiekunie naar het met regelmaat organiseren van internationale evenementen en kampioenschappen. Met de in de afgelopen jaren opgebouwde ervaring én reputatie komen op termijn ook grotere en meer prestigieuze evenementen binnen bereik van Nederland en de Atletiekunie. Geheel in lijn met het Olympisch Plan 2028 streeft de Atletiekunie naar organisatie van een EK Atletiek Indoor en EK Atletiek Outdoor. Daartoe zal ook de invloed binnen European Athletics en IAAF vergroot moeten worden.

Prioriteit 12 Financiën:

Voor de realisatie van bovengenoemde prioriteiten is een financieel gezonde werkorganisatie een eerste vereiste. Geconstateerd kan worden dat de druk op de financiële administratie toeneemt als gevolg van aanscherping van procedures in subsidieaanvragen en verantwoording, als gevolg van het in toenemende mate oormerken van sponsorgelden en als gevolg van de eisen die door NOC*NSF aan de organisatie gesteld worden ter verkrijging van LOTTO-middelen. Daarnaast kunnen met een toenemend aantal directe lidmaatschappen de fluctuaties in contributies gaan toenemen.

Bron: meerjarenbeleidsplan 2009 – 2012 'De inspirerende coach'